

KISKUNOK VIDÉKÉÉRT EGYESÜLET

LEADER HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2023-2027

MUNKAANYAG

VERZIÓ: 1.0

Elfogadás dátuma: 2023.

Készítette: Kiskunok Vidékéért Egyesület munkacsoportja

TARTALOM

Ábrajegyzék	4
Táblázatok jegyzéke.....	5
Rövidítések jegyzéke.....	6
Bevezetés	7
1 A HFS és a KAP ST kapcsolata	9
2 A HFS előkészítése, tervezésének szervezése	12
3 A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	14
4 Horizontális célok	17
4.1 Esélyegyenlőség	17
4.2 Fenntarthatóság és környezetvédelem.....	18
5 A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések	20
6 Külső koherenciák azonosítása	23
7 Helyzetfeltárás	27
7.1 Helyi és helyzeti energiák bemutatása	27
7.2 SWOT analízis	33
8 A stratégia beavatkozási logikája	35
8.1 A stratégia jövőképe.....	36
8.2 A stratégia célhierarchiája	37
9 Cselekvési terv	39
9.1 Az intézkedések leírása	39
9.2 Együttműködések.....	44
9.3 Kommunikációs terv.....	44
9.4 Egyéb, a HACS által megvalósított projektek	46
10 Monitoring és Indikátorok.....	48
10.1 Monitoring	50
10.2 Az indikátorok megadása	51
11 Indikatív pénzügyi terv	54
Mellékletek	55
1. számú melléklet: A HACS összetételének részletes bemutatása	55
2. számú melléklet: A HFS előkészítése során összegyűjtött projektötletek.....	57

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Lakónépesség (fő) alakulása a KVE területén	30
2. ábra: Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék)	30
3. ábra: 1000 lakosra jutó civil szervezet (db)	31
4. ábra: Vállalkozások jegyzett tőkéje, egy lakosra (1000 Ft)	31
5. ábra: 100 lakosra jutó SZJA adófizető	32
6. ábra: Szálláshelyek férőhelyeinek száma (2014)	32
7. ábra: Vendégéjszakák száma (2014)	32
8. ábra: A HFS beavatkozási logikája	36
9. ábra: A stratégia specifikus céljai	38

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: Verziókövetés	7
2. táblázat: Partnerségi akciók ütemezése a tervezési időszakban.....	12
3. táblázat: Együttműködések bemutatása	15
4. táblázat: HFS célrendszerének kapcsolata az esélyegyenlőségi célcsoporthoz	17
5. táblázat: A 2021-2022-es átmeneti időszak felhívásai	20
6. táblázat: Eredményes intézkedések	21
7. táblázat: Továbbfejlesztendő intézkedések	21
8. táblázat: Eredménytelen intézkedések	21
9. táblázat: A működési terület településeinek ITP szerinti besorolásai	25
10. táblázat: Kommunikációs eszközök, tevékenységek bemutatása	45
11. táblázat: A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve (Ft).....	46
12. táblázat: A monitoring fő lépései.....	50
13. táblázat: A HFS indikátorvállalásai	52
14. táblázat: A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft).....	54
15. táblázat: A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)	54
16. táblázat: A Kiskunok Vidékéért Egyesület Elnöksége	55

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

EU	Európai Unió
HACS	Helyi Akciócsoport
HBB	Helyi Bíráló Bizottság
HF	Helyi Felhívás
HFS	Helyi Fejlesztési Stratégia
IH	Irányító Hatóság
KAP	Közös Agrárpolitika
KAP ST	Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv
LEADER	Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében
SWOT	Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer
VP	Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 - 2020

BEVEZETÉS

A Kiskunok Vidékéért Egyesület (a továbbiakban: KVE) Magyarországon a Dél-Alföldi Régióban, Bács-Kiskun vármegye keleti részén helyezkedik el. Illetékességi területe **3 járás területén, 13 település közigazgatási területére terjed ki**. A Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósításában résztvevő települések: Bugac, Bugacpusztaháza, Csólyospálos, Gátér, Jászszentlászló, Kiskunfélegyháza, Kiskunmajsa, Kömpöc, Móricgát, Pálmonostora, Petőfiszállás, Szank, Tiszaalpár. **Az illetékesség területen bevont lakosság száma összesen 25.065 fő**. Az illetékességi területen 2 db város helyezkedik el, Kiskunfélegyháza és Kiskunmajsa, melyek csak külterületeikkel vesznek részt a LEADER program végrehajtásában. A KVE LEADER Helyi Akciócsoport munkaszervezeti irodát működtet a székhelyén, Kiskunfélegyházán, a Korona utca 4. szám alatt.

A KVE honlapot (www.kiskunokvidekeert.hu) működtet, ahol a feladataival kapcsolatos tevékenységekről tájékoztatásokat tesz közzé. A KVE munkatársai munkaidőben elérhetőek személyesen és telefonon a 0676/383-186 irodai telefonszámon. A KVE elnöke Kiskunfélegyháza város polgármestere (polgarmester@kiskunfelegyhaza.hu).

A KVE működésével kapcsolatos dokumentumok, az Egyesület Alapszabálya és az Egyesülethez való csatlakozás feltételei a honlapon megtalálhatóak.

A VP6-19.1.1-23 kódszámú, *A helyi fejlesztési stratégiák elkészítésének támogatása- KAP stratégiai terv című* felhívás 2023. augusztus 25-én megjelent, mely pályázatnak kötelező melléklete jelen dokumentum. A stratégia elkészítését megelőzően különböző primer kutatásokat végeztünk, melynek eredményeit a stratégia egyes fejezeteibe beépítettük. A stratégia az előttünk álló időszakban várhatóan több alkalommal módosulni fog, mely változásokat verziószámmal látunk el.

1. táblázat: Verziókövetés

Verzió sorszáma	Aktuális	Elfogadás dátuma
1.0	VP6-19.1.1-23 kódszámú pályázat benyújtásakor	2023. október
2.0

A felhívás 1. sz. mellékletében meghatározottak alapján a KVE indikatív fejlesztési forrás kerete **320.404.740 Ft** a 2023-2027-es időszakban.

A stratégia az alábbi fejlesztési irányokat tartalmazza, melyek négy specifikus célként került megfogalmazásra:

- SC1 helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása
- SC2 Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása
- SC3 Okos falu (smart village) stratégiák elkészítésének elősegítése

- SC4 A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése

A jövőkép és a specifikus célok elérését segítő tervezett intézkedések:

1. intézkedés: *Társadalmi aktivitást, helyi identitást erősítő rendezvények, programok megvalósításának támogatása*
2. intézkedés: *Aktív rekreációs szolgáltatások fejlesztése*
3. intézkedés: *Helyi gazdaság élénkítése a vállalkozások fejlesztése révén.*

1 A HFS ÉS A KAP ST KAPCSOLATA

A KONKRÉT KAP-CÉLKITŰZÉS KÓDJA ÉS LEÍRÁSA

SO8 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdőszeteket is beleértve.

AZ EREDMÉNYMUTATÓ KÓDJA ÉS LEÍRÁSA

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

BEAVATKOZÁSI LOGIKA

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket. Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACS-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACS-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACS-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket **a térségi szereplők valósítanak meg**. A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACS-ok kizárólagos feladata és felelőssége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACS részére. A HACS működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a **HACS legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése** úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACS-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACS-ok támogathatják a projektötletek pályázattá történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A LEADER PROGRAM HÉT ALAPPILLÉRÉNEK MEGVALÓSÍTÁSA

1. Területalapú megközelítés: a KVE LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület egy homogén, összefüggő vidéki egység, ami két járás (Kiskunfélegyháza, Kiskunmajsa) településeinek és plusz egy település közigazgatási területére terjed ki (Tiszaalpár). A 13 db település élete a két város, Kiskunfélegyháza és Kiskunmajsa köré szerveződik.
2. Alulról építkező megközelítés: egyes fejlesztések, programok megvalósulása eredményesebb és hatékonyabb, ha a helyi viszonyokat, erőforrásokat ismerő helyi lakosok, szervezetek fogalmazzák meg az elérni kívánt célokat, fejlesztési igényeket. A HFS megfogalmazása során a KVE LEADER Akciócsoport aktivizálja a helyi szereplőket (önkormányzatok, civil szervezetek, mikrovállalkozások), hogy vegyenek részt a közös munkában, gondolkodjanak közösen térségük jövőjének fejlesztésében. A „bottom-up”, vagyis alulról építkező típusú koncepcióknál kiemelt jelentőségű a helyi

közösségfejlesztés, az együttműködés, a mindenki számára kezdeményező stratégia kidolgozása és annak végrehajtása.

3. Innovativitás: a sajátos, alulról jövő szükségletek feltárásának kiemelt szerepe van az újítások tekintetében. A KVE az innovatív programja a lovas szereplők bevonásával elkészítésre kerülő lovastúraútvonal fejlesztési koncepció, ami a helyi lovas tevékenységet végző lovasszervezetek közös műhelymunkájával készül és a HFS mellékleteként megalapozza a HFS 2. intézkedésének lovas tevékenység fejlesztésére vonatkozó részeit.
4. Integrált megközelítés: a KVE illetékességi területén az önkormányzatok és a civil szervezetek között jellemző összefogás az önkormányzati ingatlanok átadása hasznosításra a civil szervezeteknek, így a civil szervezetek aktivitása javul az önkormányzati ingatlanok kapacitása bővül és az önkormányzatok terhei csökkennek, például a kömpöci záportározó közjóléti célú fejlesztése több ágazatot integrál: TOP programból fejlesztett települési infrastruktúra további hasznosítási lehetőségeinek támogatása LEADER forrásból, civil aktivitás előmozdítása önkormányzati tulajdonú ingatlanon.
5. Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek: A külterületek környezeti, gazdasági és társadalmi üzemeltetésében nagy szerepet vállalnak a vadásztársaságok, akik teljesen lefedik az illetékességi területet. A vadásztársaságok aktív szervezetek, a vadőrökön, vadgazdákon és a tagságon keresztül állandó felügyeletet tartanak a külterületeken és ezt a tevékenységet saját forrásból végzik. Működésük erősítése javítja a külterületek társadalmi, gazdasági, környezeti állapotát. Az illetékességi területen elhelyezkedő erőforrások kihasználása érdekében az egyesület kapacitálja a helyi szereplőket az adottságaik kihasználására, például a kömpöci záportározó turisztikai célú hasznosítási lehetőségeinek kialakítása.
6. Hálózatépítés, együttműködés: a helyi lovastevékenységet végző szereplők közötti kapcsolatépítés révén a térségben lovastúra útvonal koncepciójának a kialakítását tűzte ki célul az Akciócsoport, elsőként a helyi illetékességi területre készítve, mely megalapozza a helyi fejlesztések helyszíneit és műszaki tartalmát, majd második lépésben a koncepció bővítése valósul meg a szomszédos LEADER HACS-okkal együttműködve a szomszédos térségek illetékességi területére.
7. Helyi partnerség(ek), HACS-ok helyi szintű szerepvállalása: A KVE a KAP Stratégiai Terv megvalósítás érdekében meghirdetett pályázati felhívások népszerűsítését végzi a térségben. A KAP Stratégiai Terv Okos Falvak intézkedésének sikeres megvalósítása érdekében az illetékességi területen működő települési közösségeket kapacitálja és támogatja az önálló Okos Falu Stratégia kidolgozására és segíti őket a sikeres támogatási kérelmek benyújtásában és a projektek megvalósításában, ahhoz szakmai támogatást nyújt. A KVE a 2014-2022 tervezési időszak tapasztalatai alapján szükségét látja annak, hogy a lovas tevékenységet végző szervezetek hálózatosodása érdekében együttgondolkodásra kapacitálja a résztvevőket, hogy a lovastúra útvonalak kialakítását közös konszenzus alapján szervezetteren valósítsák meg a résztvevők.

IRÁNYADÓ JOGSZABÁLYOK:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági

Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

2 A HFS ELŐKÉSZÍTÉSE, TERVEZÉSÉNEK SZERVEZÉSE

A KVE a 13 db tag település önkormányzataival egyenként elkészíti a települések általános állapotfelmérését. A felméréshez használt adattáblázat kitér a települések közszolgáltatásaira, civil tevékenységeire, vállalkozói aktivitásra, a szükséges fejlesztésekre és projektekre, és a település általános lehetőségeire. A felmérésből létrejön egy általános adattábla, ami bemutatja, hogy melyek a legáltalánosabb szükségletei a településeknek, azaz mely hiányosságok jellemzik a legtöbb települést. Illetve létrejön egy tágabb projektlista a szükséges fejlesztésekről.

A 2014-2022 tervezési időszak horgász, lovas és vadász tevékenységet végző civil szervezetek támogatási lehetőségeit folytatja az egyesület a 2023-2027-es tervezési időszakban is. A szükségletek felmérésére a horgászegyesületek és vadászegyesületek egy projektötlet begyűjtő lapban tudják megadni fejlesztési elképzeléseiket. A lovas tevékenységet végző egyesületek és szereplők egy közös munkacsoportot (TKCS) hoznak létre a KVE vezetésével és koordinációjával, hogy közös munkában megalkossák a lovastúraútvonalak kialakításának koncepcióját. A lovastúra útvonalak koncepciója a lovastevékenységet végző szereplők közös munkájával elkészített és közös konszenzuson alapuló fejlesztési projektek összegzése a koncepcióban megfogalmazott cél elérése érdekében. 2023.07.26. napon megalakult a lovastúra koncepció tervezést koordináló munkacsoport, nem állandó, de bővülő létszámmal, és célul tűzte ki maga elé a csoport, hogy a térségre vonatkozó lovasfejlesztési koncepciót kidolgozza a Helyi Fejlesztési Stratégia mellékleteként. A KVE célja egy olyan minőségű lovastúra koncepció elkészítése, ami alkalmas lehet lovas kiadvány, turista kézikönyv kiadására is, ami későbbiekben népszerűsítheti a térséget és a bevont szolgáltatókat.

Általános igényfelmérő kérdőív kiküldését fogja elvégezni a KVE melyben a felsorolt kategóriába nem tartozó szereplők is megfogalmazhatják a térségre vonatkozó fejlesztési elképzeléseiket.

A fent felsorolt kutatási adatgyűjtési eredményekre alapozva a KVA HACS elkészíti a HFS 80%-os készülségi változatát, majd megkezdi a stratégia társadalmasítását a véglegesítést megelőzően. A társadalmasítás az illetékességi területen megszervezett fórumokon népszerűsíti Kiskunfélegyházán és Kiskunmajsán, illetve a munkaszervezeti irodában szervezett fórumokon, minimum 2 alkalommal. A stratégia draft verziója felkerül a honlapra, ahol az érdeklődők megtekinthetik és véleményezhetik is.

2. táblázat: Partnerségi akciók ütemezése a tervezési időszakban

	Helyszín/ célcsoport	Dátum	Célja	Témák	Részt vevők száma
Adatbekérés (személyes)	minden HACS település/ önkormányzatok	2023. július- szeptember	információgyűjtés	állapotfelmérés, fejlesztési igények	13 település
Adatbekérés (online)	HACS tagok, beleértve vállalkozók, civil szervezetek	2023. szeptember	információgyűjtés	állapotfelmérés, fejlesztési igények	n.a.

	Helyszín/ célcsoport	Dátum	Célja	Témák	Részt vevők száma
Tájékoztató anyagok kiküldése (e- mailben)	HACS tagok	2023. szeptember	információgyűjtés/tájékozt atás	HFS készítésével kapcsolatos általános tájékoztató	n.a.
	HACS tagok	2023. október	tájékoztató	elkészült HFS megküldése	n.a.
Fórumok (személyes)	Kiskunfélegyháza	2023. szeptember 9.	tájékoztató	HFS célrendszerének meghatározása, intézkedési területek azonosítása	3 fő
	Kiskunmajsa	2023. szeptember	tájékoztató	HFS célrendszerének meghatározása, intézkedési területek azonosítása	n.a.
Munkacsoporti/T ervezői ülések, megbeszélések	Eördögh András lovastanya/ személyes	2023.07.26	információgyűjtés	Lovastúra konceptió egyeztetése	9 fő
	online	2023. augusztus 4.	tervezői egyeztetés	beérkezett igényfelmérés összegzése	MCS tagok
	online	2023. szeptember 1.	tervezői egyeztetés	HFS célrendszerének meghatározása	MCS tagok
	online/személyes	2023. július- október	tervezői egyeztetés	HFS tartalmának egyeztetése	MCS tagok
	Kiskunfélegyháza/ Közgyűlés	2023. szeptember	elfogadás	HFS tervezetének elfogadása	KGy tagok
Társadalmatisítás (online)	honlap	2023. szeptember- október	tájékoztató	HFS tervezetének bemutatása	bárki

3 A HFS ÁLTAL LEFEDETT TERÜLET ÉS LAKOSSÁG MEGHATÁROZÁSA

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosság száma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

A) A LEFEDNI KÍVÁNT TELEPÜLÉSEK MÉRHETŐ JELLEMZŐI, ÖSSZEFOGLALÓ ADATAI

A KVE illetékességi területe 13 település közigazgatási területét foglalja magába: Bugac, Bugacpusztaháza, Csólyospálos, Gátér, Jászszentlászló, Kiskunfélegyháza (külterülettel), Kiskunmajsa (külterülettel), Kömpöc, Móricgát, Pálmonostora, Petőfiszállás, Szank, Tiszaalpár. A helyi akciócsoport által lefedett terület 1158,27 km², a támogatásra jogosult lakónépesség 25.065 fő. A települések között két városi jogállású település: Kiskunfélegyháza és Kiskunmajsa; két nagyközség: Bugac és Tiszaalpár. Bugacpusztaháza, Csólyospálos, Gátér, Jászszentlászló, Kömpöc, Móricgát, Pálmonostora, Petőfiszállás, Szank települések községek az akciócsoport települései közül. A 2023. január 1-i állapot szerint a községek közül 2 db (Bugacpusztaháza és Móricgát) 500 fő alatti lakosságszámmal rendelkeznek.

A tervezési terület járási határokhoz részben igazodó terület egység a Kiskunmajsai és Kiskunfélegyházi járások minden települése a működési területen van, továbbá az akcióterülethez tartozik a Tiszaalpár a Tiszakécskei járásból. A térség két városa nyújtja a települések számára a középfokú városi és egyéb közszolgáltatásokat, ezért a kis települések és a mezővárosok élete szorosan összekapcsolódik. Az akciócsoport esetében területileg egységes közösségről van szó, ahol a települések közelségéből és a középfokú szolgáltatások városi elhelyezkedéséből fakadóan a települések mindennapi élete teljesen összekapcsolódik.

A tervezési területen a külterületi lakosság aránya magas. Az illetékességi területen a KSH nyilvántartása szerint, olyan egyéb belterületnek minősített településrészek vannak az egyes települések közigazgatási területén, amelyeket nevezhetünk tanyaközpontoknak is, melyek közigazgatásilag egyes településekhez tartoznak, ám működésük tekintetében erősen funkció- és szolgáltatáshiányos településrészeknek, aprófalvaknak minősülnek. A fejlesztéssel érintett települések átlagos külterületi lakosainak aránya az országos átlaghoz viszonyítva magas, mely jelentősen befolyásolja a térség karakterét. A KVE illetékességi területe aktív tanyasi lakossággal rendelkező terület, ahol a tanyasi gazdálkodás tradicionális formáját az ott élő lakosság évtizedeken keresztül fenn fogja tartani, a tanyás berendezkedés megszűnése nem valószínű, így fenntartásuk és fejlesztésük (új funkciók kialakításának) tervezése szükséges.

Az illetékességi terület koherens egységnek tekinthető, mivel jelen vannak a szabadidő eltöltésére alkalmas területek, középszintű települési funkciók, városi szolgáltatások, az élelmiszer-feldolgozás, a mezőgazdasági termékfeldolgozás, a sütőipar, az ipari tevékenységek, a gépgyártás, a mezőgazdasági gépgyártás, a vendéglátás, a turisztikai szolgáltatások, az idegenforgalom. A települések problémái hasonlóak. Az illetékességi területre jellemző fő problémák: **elvándorlás, elöregedés, elsivatagosodás, szabadvizek hiánya, öntözés lehetőségének hiánya, vízvisszatartás hiánya, tanyai lakosság speciális igényeit kielégítő infrastruktúra hiánya, alacsony műszaki infrastrukturális ellátottság, kisebb településeken az egyes szolgáltatások hiánya.**

A KVE illetékességi területére jellemzőek a homoktalajok, melynek kettő típusa van jelen a területen. Kiskunfélegyháza, Pálmonostora és Gátér környékére jellemzőek a jobb minőségű szántóföldi növénytermesztésre alkalmas területek, a többi település ettől gyengébb homoktalajokkal rendelkezik. A gyenge homoktalajok csapadékos években jó termést hoznak, ám aszályos években veszteséggel művelhetőek, ezért jellemzően a szántóföldi növénytermesztés ezen a területen háttérbe szorul, helyette az intenzívebb művelési ágazatok, szőlő, gyümölcs, kertészet és az állattenyésztés jellemzőbb, vagy erdőtelepítések által a művelésből kivonásra kerülnek a területek.

A KVE kulturális és társadalmi szempontból is egységes területnek tekinthető. A közös néphagyományok, a lovaskultúra és a legeltetési állattartás hagyományai mai napig élnek a területen. A néphagyományok és a hagyományőrző rendezvények többnyire a pusztai állattartásból fakadnak és az állattartásra, lovas-kultúrára vezethetőek vissza. A terület jellemző ágazata a juhászat, a marhatartás, a liba- és a kacsanevelés valamint hízott liba- és kacsamáj előállítás. A települések hagyományőrző rendezvényei a hagyományos foglalkoztatási formákra vezethetőek vissza (Márton Nap, Libamáj Fesztivál, Szent Mihály Napi vígasságok). Komoly gazdasági kihívásokat jelent a madárinfluenza folyamatos jelenléte a 2017. évtől kezdődően, mely főként a víziszárnyas ágazatot érinti.

A KVE illetékességi területén a természetvédelmi területek száma jelentős. Az akcióterületen számos területegység tartozik a Kiskunsági Nemzeti Park kezelése alá (Bugac-Bócsa buckavidék, Szikra és Alpári-rét, Marisi-tó, Péteri-tó). A települések többsége rendelkezik NATURA2000 területekkel és madárvédelmi területekkel is. A KVE illetékességi területéről elmondható, hogy meghatározó a természetvédelem, valamint erős a természet és a lakosság kapcsolata. A természetközelség, az erdők magas száma és az ebből fakadó nagy létszámú vadállomány a vadgazdálkodás jelentőségét erősíti.

B) KORÁBBI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, MEGVALÓSULT KÖZÖS PROJEKTEK, ÖSSZEFOGÁSOK

A HACS részéről az együttműködési szándék több projekt ötlet kapcsán is felmerült, melyre támogatási kérelmet nyújtottak be az együttműködő települések, a KVE három pályázatban volt konzorciumi tag. A pályázat támogatásban részesült, azonban egy sem került megvalósításra a 2014-2020-as időszakban fellépő veszélyhelyzet és gazdasági válság miatt.

3. táblázat: Együttműködések bemutatása

Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítélt támogatási összeg (Ft)	Megvalósítás állapota	Meghiúsulás oka
Kerékpár beszerzések, Kerékpár tárolók építése, Árpád-házi szenteket bemutató körcsarnok építése, Kiskunok Vidékéért Egyesület honlapfejlesztése	Szank, Bócsa	19 549 940	Visszaadott	Megemelkedett projektköltség.
Települési ifjúsági központok eszközeinek beszerzése (6	Bócsa, Bugac,	19 549 992	Visszaadott	A pandémia okozta gyülekezési tilalmak

település), Ifjúsági központok kialakítása (6db) 6 db ifjúsági tematikájú települési rendezvény 1-1 ifjúsági konferenciával Marketing tevékenység Homokhátsági Ifjúságfejlesztési Akcióterv elkészítése	Csolyospálos, Izsák, Jászszentlászló, Szank			miatt bizonytalanná vált a rendezvények, konferenciák megtartása, így magas lett volna a kockázatvállalás
Ifjúsági ház építése és együttműködést erősítő Ifjúsági Konferencia megtartása, valamint a fejlesztést és a rendezvényt, annak bemutató eredményeit marketing tevékenység	Bócsa, Izsák, Kiskunfélegyháza	17 118 102	Visszaadott	Megemelkedett projektköltség.

A KVE illetékességi területén a civilszervezetek nagy számban vannak jelen, a 2007-2013 közötti tervezési időszakban szolgáltatásfejlesztésre fordított támogatások felhasználásakor az önkormányzatok és a civil szervezetek jó partnerségi kapcsolatot alakítottak ki, mely megmaradt a 2014-2023. időszakban is. A civil szervezetek támogatást nyert pályázatainak megvalósítását a települési önkormányzatok segítették, a finanszírozáshoz szükséges forrásokat az önkormányzatok hitelként nyújtják a civil szervezeteknek. A tapasztalatok alapján szolgáltatásfejlesztés területén az Önkormányzatok és a civilek forráslekötéseire egyaránt lehet számítani.

SZEMÉLYES KAPCSOLATTARTÁST, SEGÍTSÉGNYÚJTÁST ELÉRHETŐVÉ TEVŐ KÖZPONT(OK) STB.

A KVE LEADER Helyi Akciócsoport munkaszervezeti irodát működtet a székhelyén, Kiskunfélegyházán, a Korona utca 4. szám alatt, illetve honlapot (www.kiskunokvidekeert.hu), ahol a feladataival kapcsolatos tevékenységekről tájékoztatásokat tesz közzé. A KVE munkatársai munkaidőben elérhetőek személyesen és telefonon a 0676/383-186 irodai telefonszámon. A KVE elnöke Kiskunfélegyháza város polgármestere (polgarmester@kiskunfelegyhaza.hu).

4 HORIZONTÁLIS CÉLOK

4.1 ESÉLYEGYENLŐSÉG

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, szemléletformálás, amely magában foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

A dokumentum nem közvetít szegregációt, valamint törekszik csökkenteni az egyes csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACS döntéshozó testületében (amely alatt a Helyi Bíráló Bizottságot értendő) legalább egy nő és/vagy legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

A Helyi Bíráló Bizottság (HBB) tagjai a közeljövőben kerülnek megválasztásra, melyhez kapcsolódóan elvárás, hogy a HBB tagjai között szerepeljen legalább egy nő és/vagy egy 40 év alatti fiatal.

Az EU alapelveinek mentén egyaránt biztosítani kell mindenki számára a minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való egyenlő és időben történő hozzáférést, különös tekintettel, a fogyatékkal élőkre, a gyermekekre és a hátrányos helyzetű csoportokra.

A KVE illetékességi területén a elsődleges hátrányos helyzetű csoportok:

- a tanyán élők,
- a gyermekkorúak
- a mélyszegénységben élők
- és az időskorúak.

Az egyesület minden önkormányzata rendelkezik hatályos esélyegyenlőségi programmal, mely dokumentumok szükséges felülvizsgálatairól a tagok gondoskodnak a 2023-2027-es időszakban is. Terjedelmi korlátok miatt az egyes települések esélyegyenlőségi programjaiban megfogalmazott célok, intézkedések felsorolásaitól eltekintünk.

4. táblázat: HFS célrendszerének kapcsolata az esélyegyenlőségi célcsoporthoz

Specifikus célok	Esélyegyenlőségi szempontok érvényesítésének célcsoportjai
SC1 helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása	időskorúak, gyerekek, nők helyzetének javítása

SC2 Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása	időskorúak, gyerekek, nők, tanyán élők helyzetének javítása
SC3 Okos falu (smart village) stratégiák elkészítésének elősegítése	közszolgáltatások elérésének elősegítése
SC4 A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése	mélyszegénységben lévők élethelyzetének javítása

A HFS minden intézkedésének szerves része az esélyegyenlőség biztosítása, ösztönzése.

4.2 FENNTARTHATÓSÁG ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

A KVE legnagyobb környezeti kihívása a vízhiány, csapadékhiány és az elsivatagosodás. Az Egyesület keresi a lehetőségeket és a partnereket olyan projektek és együttműködések kialakítására, melyek a vízfelületek növelését, víz visszatartását célozzák. A tervezett projektek a meglévő vízfelületek fenntartását segítik elő, illetve ezekben rejlő gazdasági turisztikai lehetőségeket próbálják meg kialakítani, hogy fenntartásuk és pénzügyi feltételeik biztosíthatóak legyenek, például a Kömpöci Záportározó fejlesztése.

A KVE jellegzetes természeti formája a homokbuckás homokháti területek. A homokhátak közül sok természetvédelmi terület (például Bugac). A homokhátak a települések közé ékelődve bekorlátozzák a közlekedési kapcsolatot, így a települések közötti homokhátas területek elnéptelenedtek, és áthatolhatatlanságuk miatt szinte teljesen érintetlenek, csak erdészeti hasznosítás történik rajtuk. Magas természeti értékeik miatt a KVE a területek természetközeli, azaz az **ökoturisztikai** célú hasznosítását támogatja. A homokhátak területein a lovastúra útvonalak kialakítása és vadászati hasznosítási célú fejlesztések támogatása és a szervezetek kapacitálása a cél.

Az illetékességi terület meghatározó településformája a tanya. A fenntartható tanyavilág fontos célja a KVE LEADER Akciócsoportnak. A tanya több funkciója található meg az illetékességi területen: gazdasági, lakó, kulturális, turisztikai, és rekreációs funkció. A KVE HACS kiemelt célja a tanyák megőrzése és minden olyan funkció fejlesztésének támogatása, ami elősegíti a tanyák fenntarthatóságát.

A környezeti fenntarthatóság ösztönzése a pályázati felhívások értékelésénél tervezett.

A HFS környezeti fenntarthatóságának eszközei között szerepel többek között:

- a turisztikai célú fejlesztések során prioritást élveznek a gyalogos, lovas, kerékpáros túraútvonalak,
- a helyi erőforrásokra épülő fejlesztés előnyt élvez,
- az egyes programok környezetkímélő eszközök által kerülnek népszerűsítésre (social media, honlap, videómegosztó alkalmazások pl:tiktok, stb.),
- vízmegtartást tartalmazó beruházások előnyt élveznek,

- eszközbeszerzések során az újrahasznosított termékek, tartós eszközök beszerzésének támogatása javasolt.

5 A 2014-2020-AS PROGRAMOZÁSI IDŐSZAKRA ÉS AZ ÁTMENETI IDŐSZAKRA (2021-2022) VONATKOZÓ HFS MEGVALÓSULÁSÁNAK ÖSSZEGZŐ ÉRTÉKELÉSE, KÖVETKEZTETÉSEK

A KVE LEADER Helyi Akciócsoport a 2014-2020-as programozási időszakra és a 2021-2022 átmeneti időszakra vonatkozóan az alábbi felhívásokat megjelentetésére került sor.

5. táblázat: A 2021-2022-es átmeneti időszak felhívásai

Intézkedés sorszáma	Felhívás címe	Felhívásra beérkezett jogos igények	Kifizetett források
1.	Egészségügyi alapszolgáltatások és szociális alap -és szakosított ellátás fejlesztése a térségben	47 776 963 Ft	38 812 384 Ft
2.	Civil szervezetek szerepének erősítése a térségben	44 793 952 Ft	44 117 261 Ft
3.	Sporttevékenységek fejlesztése	23 194 974 Ft	23 126 170 Ft
4.	Települési rendezvények támogatása	19 098 439 Ft	15 208 287 Ft
5.	Megújuló energiaforrások hasznosítása a térségben, zöldenergia elterjesztésének erősítése	19 087 043 Ft	13 999 380 Ft
6.	Turisztikai szolgáltatások erősítése a térségben	67 655 763 Ft	59 523 716 Ft
7.	Helyi mikroállalkozások támogatása	116 709 398 Ft	49 932 266 Ft
6.2.	Turizmus fejlesztése	303 251 732 Ft	n.a.
8.	Helyi fejlesztések támogatása	53 505 358 Ft	n.a.
	Összesen:	647 296 659 Ft	244 719 464 Ft

Forrás: KVE HACS adatszolgáltatása

A korábbi tervezési időszakban 647,2 millió forint jogos igény érkezett a KVE pályázati felhívásaira. Tapasztalat azt igazolja, hogy a magasabb összegű 20 millió Ft támogatást meghaladó támogatási összeg igényekkel bírnak a támogatást igénylők. A 6.2 és 8. intézkedésekre beérkezett igényekből látszik, hogy a beruházók nagyobb léptékben gondolkoznak, mint azt a HACS első időszakban tervezte.

6. táblázat: Eredményes intézkedések

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege (Ft)	Kötelezettség vállalás mértéke
Turisztikai szolgáltatások erősítése a térségben	VP6-19.2.1.-50-6-17	16	16	51.407.584	120%
Turizmus fejlesztése	VP6-19.2.1.-50-6.2-21	18	16	228.590.846	123%
Helyi fejlesztések támogatása	VP6-19.2.1.-50-8-23	6	5	39.386.838	135%

A legaktívabb civil szervezetek a horgász-, lovas-, vadásztevékenységet folytató szervezetek melyek önállóan gazdálkodni tudó erős szervezetek, érdemes rájuk építeni, ez a felhasznált és igényelt forrásokból is jól látszik a 6. és 6.2. intézkedések esetén. Már a 2020-2022 időszakban is újabb felhívást nyitottunk a számukra, ahol szintén nagy igény jelentkezett a forrásokra. A felhívást tovább fogjuk vinni a 2023-2027 időszakban. A források ilyen arányú lekötése azonban indokolja a térséget átfogó koncepció megalkotása.

7. táblázat: Továbbfejlesztendő intézkedések

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege (Ft)	Kötelezettségvállalás mértéke
Turizmus fejlesztése	VP6-19.2.1.-50-6.2-21	18	16	228.590.846	123%
Helyi fejlesztések támogatása	VP6-19.2.1.-50-8-23	6	5	39.386.838	135%

A civilek és az önkormányzatok pályázatait nem szükséges szétbontani, mivel széleskörben kapcsolódnak egymáshoz a szervezetek. Kevés az olyan civilszervezet, aki önkormányzati támogatás nélkül tud projektet megvalósítani. A civilek a rendezvények és közösségi alkalmak megszervezésében képesek feladatot vállalni inkább, mint a beruházás típusú fejlesztésekben, ám engedni kell nekik a lehetőséget, hogy nagyobb beruházásban is gondolkozhassanak. A forráshiányos önkormányzatoknak nehézséget jelent a projekt finanszírozás, így településenként változik a civilek és az önkormányzatok aktivitásának mértéke.

8. táblázat: Eredménytelen intézkedések

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege (Ft)	Kötelezettség vállalás mértéke
Helyi mikrovállalkozások támogatása	VP6-19.2.1.-50-7-17	31	24	50.120.723	120%

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege (Ft)	Kötelezettség vállalás mértéke
Megújuló energiaforrások hasznosítása a térségben, zöldenergia elterjesztésének erősítése	VP6-19.2.1.-50-5-17	12	7	11.726.978	120%

Az 5. intézkedés iránti érdeklődés teljesen elmaradt a várakozásoktól, így ebben a formában nem fogjuk tovább vinni, más pályázati felhívások részeként lesz lehetőség napelemes és megújuló energiaforrások felhasználására.

6 KÜLSŐ KOHERENCIÁK AZONOSÍTÁSA

A TEVÉKENYSÉGSZINTŰ LEHATÁROLÁS ALAPJAI:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

KÜLSŐ KOHERENCIÁK AZONOSÍTÁSA A KAP ST-BEN FOGLALTAK ALAPJÁN:

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése. A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinten rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt. Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatók olyan projektek, amelyek a léptékük, vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP PLUSZ

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztrófakockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik. A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrálnak, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP PLUSZ

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére. A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti

településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúságügyi, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelőműhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is, továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalú stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötőtpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságszámú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelepülésen élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikro vállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Bács-Kiskun Vármegyei Integrált Területi Programja 3.0

Az ITP HFS szempontjából releváns stratégiai céljai között szerepel:

- a Duna-Tisza Közi Síkvidék területileg kiegyensúlyozott, klímaváltozást is figyelembe vevő fejlesztése,
- várostérségi infrastrukturális és szolgáltatási kapcsolatok fejlesztése.

és 7 darab horizontális célt nevesít:

- erőforrásaink megőrzése és hatékony használata,
- környezetvédelem és klímasemlegesség,
- területi kohézió esélyegyenlőség,
- esélyegyenlőség,
- partnerség és többszintű kormányzás,
- szemléletformálás szelíd marketinggel,
- társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból fenntartható fejlődés.

A KVE önkormányzatai a klímaváltozással fokozottan érintett térség fejlesztési célterületen helyezkednek el.

9. táblázat: A működési terület településeinek ITP szerinti besorolásai

HACS működési terület	kedvezményezett település ¹	Szabad vállalkozási zóna	Gazdaságélénkítő Programmal érintett	Aprófaluk	Tanyás térség	Jelentős (5%-os és a feletti) népességfogyással érintett települések	Dinamizálódó (3%-os és a feletti) népességnövekedéssel érintett települések	20 000 Ft/fő vagy az alatti a 2015-2020 közötti iparűzési adóerőképeség 2021-es lakosságszáma vetített átlaga
Bugac	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem	igen
Bugacpusztaháza	nem	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem
Csolyospálos	nem	igen	nem	nem	igen	nem	nem	igen
Gátér	nem	nem	nem	nem	igen	igen	nem	igen

¹ A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. Korm. rendelet szerinti

HACS működési terület	kedvezményezett település ¹	Szabad vállalkozási zóna	Gazdaságélénkítő Programmal érintett	Aprófalu	Tanyás térség	Jelentős (5%-os és a feletti) népességfogyással érintett települések	Dinamizálódó (3%-os és a feletti) népességnövekedéssel érintett települések	20 000 Ft/fő vagy az alatti a 2015-2020 közötti iparúzési adóerőképesség 2021-es lakosságszáma mra vetített átlaga
Jászszentlászló	nem	igen	nem	nem	igen	nem	nem	nem
Kiskunfélegyháza	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem
Kiskunmajsa	nem	igen	nem	nem	igen	nem	nem	nem
Kömpöc	igen	igen	nem	nem	igen	nem	nem	igen
Móricgát	nem	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem
Pálmonostora	igen	nem	nem	nem	igen	nem	nem	igen
Petőfiszállás	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem
Szank	nem	igen	nem	nem	igen	nem	nem	nem
Tiszaalpár	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem	igen

A területfejlesztési és vidékfejlesztési programok közt oly módon lehet erősíteni a koherenciát, hogy a TOP forrásokból megvalósult infrastruktúra fejlesztésekre épülő helyi fejlesztéseket támogatunk a LEADER programból. A különböző támogatási rendszerekből felmerülő kettős finanszírozás elkerülése, esetleges kiszűrése elsődleges feladatai közé sorolhatók a KVE működésének.

7 HELYZETFELTÁRÁS

7.1 HELYI ÉS HELYZETI ENERGIÁK BEMUTATÁSA

TÉRSZERKEZETI ADOTTSÁGOK

A KVE illetékességi területe Bács-Kiskun megye délkeleti részén helyezkedik el. A tervezési területen áthalad az M5 jelű autópálya és 2 db autópálya lehajtóval és felhajtóval rendelkezik a térség. Az illetékességi területen 2 db 10.000 főnél magasabb lakosságszámú település van, Kiskunfélegyháza és Kiskunmajsa, melyek közül Kiskunfélegyháza a LEADER térség meghatározó települése. Bács-Kiskun megye meghatározó települése Kecskemét Megyei Jogú Város, amely gazdasági súlypontként hatással van a környező településekre. Kecskemét az Országos Területfejlesztési Konceptióban komplex fejlődési pólusként szerepel, ez azt jelenti, hogy a megyeközpont folyamatos fejlődése várható.

A KVE illetékességi területének fejlődése függ Szeged és Kecskemét fejlődésétől. Az akcióterület településeinek versenyképességét meghatározza Szeged és Kecskemét elérhetősége. Szeged jelenléte pozitív hatással van a területre, megfelelő közelségben van ahhoz, hogy felsőfokú szolgáltatásai elérhetőek legyenek a térségben élők számára, megyei szolgáltatások elérhetőségében Kecskemétnek van nagy szerepe.

Bács-Kiskun megyében a hagyományos mezőgazdasági termelési formák és a tanyasi településszerkezet általánosan jellemző. A tanyasias gazdálkodási forma meghatározza a térség karakterét. A tanyasi életforma hozzájárul a tájkarakter fenntartásához, mezőgazdasági termeléshez, valamint a foglalkoztatáshoz is. A tanyák jelenléte pozitív, viszont többlet feladatok is fakadnak a tanyasi településformából. A tanyasi lét hátrányai abból erednek, hogy a kötelező közszolgáltatásokat és infrastruktúrát magas költségen lehet biztosítani a lakosai számára, így jellemzően alacsony infrastrukturális ellátottság jellemzi a tanyákat. A tanyán élő emberek fő nehézségei a rossz külterületi úthálózat, a hálózati ivóvíz hiánya, esetenként a hálózati villany hiánya, iskolába járás, alapfokú szolgáltatások nehéz elérhetősége, gépkocsi feltétel nélküli szükséglete, kommunikációs-technológiai infrastruktúra hiánya, munkahelyek nagy távolsága.

Tiszaalpár a KVE egyetlen települése, amely kapcsolódik a Tiszához. A KVE illetékességi területe kimagasló adottságokkal bír a megújuló energiaforrások tekintetében. Fő megújuló energiaforrások a biomassa, termálvíz és melegvíz-kincs, szél és napenergia. A megújuló energiaforrások az akcióterület versenyelőnye.

A térség települései közül kiváló kapcsolatokkal bírnak a következő települések: Kiskunfélegyháza, Kiskunmajsa, Petőfiszállás. Gyenge kapcsolatokkal bír Móricgát², egyéb települések magas vagy közepes potenciával bírnak. A területi kapcsolatok jó minősége főként a Budapest – Kecskemét – Kiskunfélegyháza - Szeged tengely közelségének függvénye.

² VÁTI, 2009. hálózati potenciál vizsgálata alapján, melynek lényege, hogy egyes településekről, mennyi idő alatt érhetőek el a különböző közfunkciók.

KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságához tartozó területek nagy számban vannak jelen a térségben. A KVE illetékességi területéhez kapcsolódó területek: a Duna-Tisza közti homokhátság homokbuckái, homokos pusztái, mocsarai, Alsó-Tiszavidék holtágai és ártéri erdői és egyéb természetes és mesterséges földformák.

A KVE illetékességi területén a természetvédelmi területek száma és területi kiterjedése jelentős. A Kiskunsági Nemzeti Park felügyelete alá számos terület tartozik a tervezési területen (Bugac-Bócsa buckavidék, Szikra és Alpári-rét, Marisi-tó, Péteri –tó). Az akcióterületen a települések többsége rendelkezik NATURA2000 területekkel és madárvédelmi területekkel. A KVE illetékességi területén meghatározó a természetvédelem, a természet és a lakosság kapcsolata erős. A KVE illetékességi területén a fás társulások, természet közeli állapotú erdők, gazdasági erdők száma és területi kiterjedése meghatározó. Az erdők, legelők és egyéb mezőgazdasági területek változatossága jellemző a tervezési területen. A természetvédelem, az erdőgazdálkodás és a mezőgazdaság megfelelő aránya kedvező a vadgazdálkodásnak. Jelentős a vadállomány, ezért jelentős a vadász kultúra is a tervezési területen.

A környezetgazdálkodásra nagy hatást gyakorol a klímaváltozás. A klímaváltozás kérdésének a kezelése kifejezetten fontos a térségben, mivel hatással van a felszíni vizek jelenlétére, a mezőgazdasági termelés termésbiztonságára, a növénytermesztésre és az állattartásra egyaránt. A klímaváltozásból fakadó környezeti változások hosszú távon a hagyományos környezetgazdálkodást veszélyeztetik. A térségben meghatározó a mezőgazdasági termelés, viszont egyaránt jellemzőek a térségben az aszályok, melyek kockázatosá teszik a termelést. Az öntözés lehetősége nem megoldott nyílt vizekből. Jellemzően a kertészettel foglalkozó termelők fűrt kutakból öntöznek, mely megoldás egyre elterjedtebb a nagyüzemi termelők körében is.

KULTURÁLIS ERŐFORRÁSOK

A KVE illetékességi területén az épített környezet jeles emlékei jellemzően Kiskunfélegyháza és Kiskunmajsa területéhez köthetők. A kistelepülések nem rendelkeznek jelentős építészeti emlékekkel, viszont említésre méltó a Kecskemét – Kiskunmajsa közötti keskeny nyomtávú vasútvonal mentén kialakított vasútállomások épületei, mint építészeti emlékek.

Jelentős kulturális emlék a Tiszaalpáron kialakított Árpád-kori falurekonstrukció, amely a Kiskunsági Nemzeti Park fenntartásában működik. Szintén a Kiskunsági Nemzeti Park területén található a Pásztor Múzeum Bugacon.

Az illetékességi területen 2 db egykor működő képes szélmalom még fellelhető a területen, mint épített és kulturális hagyaték: Bagi-malom Pálmonostora, és jászszentlászlói Németh Sándor-féle szélmalom (<http://csodautak.blogspot.com/2020/12/nemeth-sandor-fele-szelmalom-2020.html>) (Kiskunfélegyházi szélmalom belterületen helyezkedik el).

Pétermonostora régészeti feltárása Bugacon igen nagy jelentőséggel bír. Bugac és Kiskunfélegyháza között helyezkedik el a régészeti lelőhely, melyet több ütemben kezdtek el feltárni és egy bemutatóhely kialakítására is sor került.

Kulturális szempontból jelentős település Petőfiszállás, azon belül Pálósszentkút. Pálósszentkút Petőfiszálláson nemzetközi zarándokhely.

2 db régi temető található a térségben a mórícgáti régi temető és a pétermonostorai temető Pámonostorán, melyek méltányos helyreállítása volna szükséges.

A társadalom állapotának elemzéséhez hozzátartozik a társadalom kulturális értékeinek összegzése is. Bács-Kiskun megye kulturális központja Kecskemét. A megyeközpont rendelkezik magasabb minőségű kulturális élettel a térségben. A KVE illetékességi területe kulturális szempontból Kecskeméthez és Szegedhez kötődik. A tervezési terület déli részén elhelyezkedő területek Szeged, az északi települések inkább Kecskeméthez vannak közelebb. A kulturális élet területén a vidéki települések, falvak nem tudják olyan magas színvonalon működtetni a művelődési házakat és egyéb szolgáltatásokat, mint a nagyvárosok. Az ifjúságügy területén fontos, hogy a fiatalok részt tudjanak venni kulturális szolgáltatásokban és jellemzően a kistelepülések nem tudnak ilyen szolgáltatásokat nyújtani a lakosság számára.

Kulturális tekintetben a térség legjobban működő kulturális és gazdasági hagyatéka a tanyavilág mai napig tartó rendületlen működése. Az elkövetkezendő időszakban a tanyák további fejlődése és bővülése várható. A tanyák jelentősége abban rejlik, hogy kulturális, gazdasági, szociológiai és táji értékeket hordoznak magukban. A tanyasi települési forma, ami a világon egyedi, és Magyarországon is csak bizonyos térségekben jellemző, legszebb formájában a KVE illetékességi területén maradt fenn a társadalom állapota.

A tanyák versenyképességét javította a tanyafejlesztési és a VP tanyainfrastruktúra fejlesztések támogatási lehetősége. A tanyák napelemes rendszerrel való ellátottságának szintje kiemelkedően nagyot fejlődött 2016-2023 között. A napelemes fejlesztések nagy népszerűsége mutatja, hogy meg van a társadalomban a szándék a tanyák fenntartására.

A tanyasi életforma felértékelődése felé ható társadalmi folyamatok zajlanak: növekvő élelmiszer árak, urbanizált területeken emelkedő ingatlan árak, növekvő mobilizáció és növekvő e-mobilitás, lakóépület fűtési technológiák elektromos technológiákkal való megoldásai, javuló közútviszonyok, agrár termelők támogatása, tanyák napelemfejlesztéseinek támogatása.

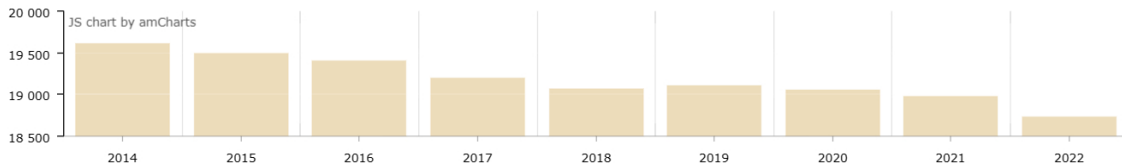
HELYI TERMELŐK ÉS HELYI SZOLGÁLTATÓK

A helyi termék a helyben előállított és helyben értékesített élelmiszerek. A helyi termékek előállítói a helyi termelők. A helyi termelők számát növelni szükséges. Az értékesíthető helyi termékek mennyiségét növelni szükséges. A helyi termékek minőségét javítani szükséges. A helyi termékek piacra jutását támogatni szükséges. Helyi szolgáltatók számának növelése és szolgáltatásuk minőségének javítása szükséges. A helyi élelmiszer boltok, kiskereskedelmi egységek, vendéglátó helyek fejlesztése szükséges, hogy a helyi lakosok a szolgáltatásokhoz hozzá férhessenek.

MŰKÖDÉSI TERÜLETRE VONATKOZÓ RELEVÁNS STATISZTIKAI ADATOK (2014-2022)

Demográfiai mutatók sajnos kedvezőtlenek. KVE területén 2014. évtől vizsgálva a lakónépesség száma folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, 2014 és 2022 év adatait vizsgálva 4,5%-os csökkenés mondható el.

1. ábra: Lakónépesség (fő) alakulása a KVE területén

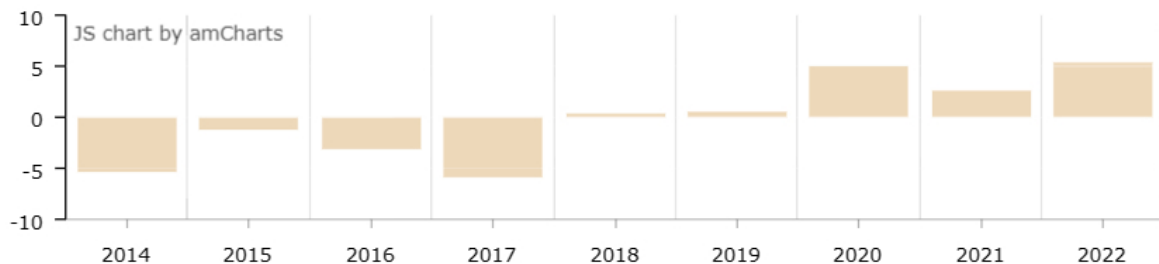

Forrás: TelR

A KVE működési területére a természetes fogyás jellemző, melynek értéke -4,19 és -7.62 között jellemző.

A belföldi vándorlási egyenleg kedvezőbb képet mutat, melynek negatív tendenciái 2018-ban pozitív irányba fordultak át.

2. ábra: Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék)

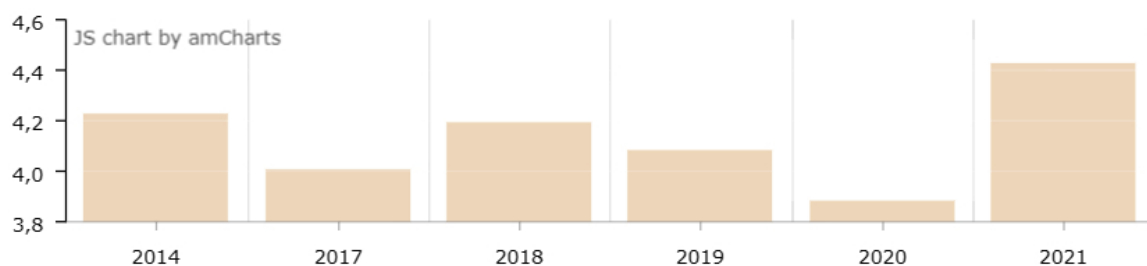
Forrás: TelR

A 100 fő jutó 0-14 éves korú népességre eső 65 év feletti népesség 140 körül alakul, mely jól példázza a területre jellemző elöregedési arányt.

A nyilvántartott álláskeresők száma az országos tendenciához hasonlóan jelentős javulást mutat a vizsgált időszakban, 2014-ben 1001 fő 2022-re 387 főre csökkent. Ezzel szemben a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya százalékos viszonylatban növekedés jellemző 2014-ben 45,15% 2022-ben 51,42 %-ra nőtt. 25 év alatti nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya jelentősen harmadára csökkent, azonban a 45 év feletti nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya szinte megduplázódott (2014-ben 36,06% 2022-ben 65,63%).

1000 lakosra jutó civilszervezet száma 2021-ben 4,43 db.

3. ábra:1000 lakosra jutó civil szervezet (db)

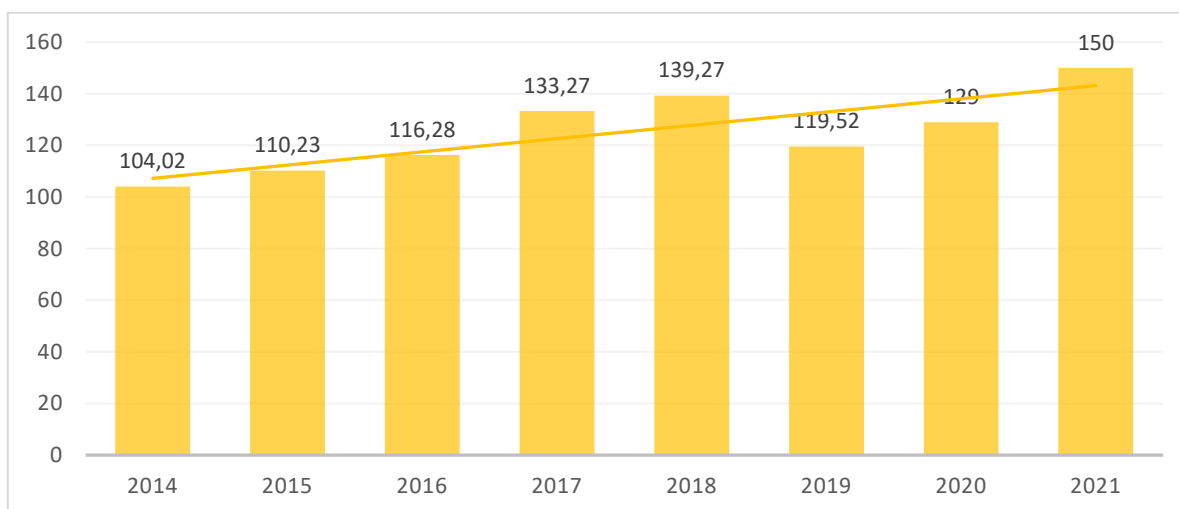
Forrás:TeIR

100 lakosra jutó regisztrált bűncselekmények száma javuló tendenciát mutat, kilenc év alatt 14,27 db-ról 10,31 db-ra csökkent.

A térség gazdasági potenciálja jelentősen nőtt, mely nagyban köszönhető a Kecskeméti Mercedes Benz gyár tőkevonzó képességének.

A vállalkozások jegyzett tőkéje egy lakosra vetített értéke 2014 és 2021 között 44%-kal nőtt.

4. ábra: Vállalkozások jegyzett tőkéje, egy lakosra (1000 Ft)

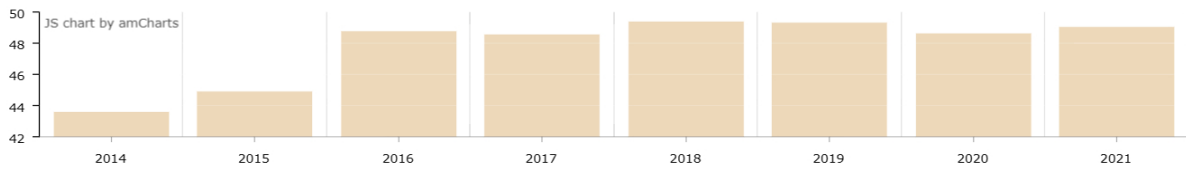

Forrás:TeIR (saját szerkesztés)

Minimális emelkedést mutat a regisztrált vállalkozások száma, azonban a regisztrált őstermelők száma 2014-ben 2781 db-ról 2022-re 2430 db-ra csökkent.

A 100 főre jutó SZJA adófizetők száma 12%-os emelkedést mutat 2014 és 2022-es adatokat vizsgálva.

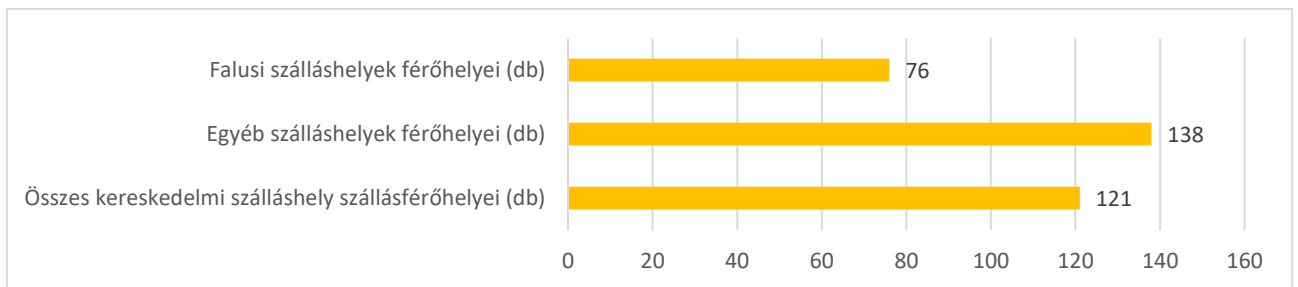
5. ábra: 100 lakosra jutó SZJA adófizető

Forrás:TeIR

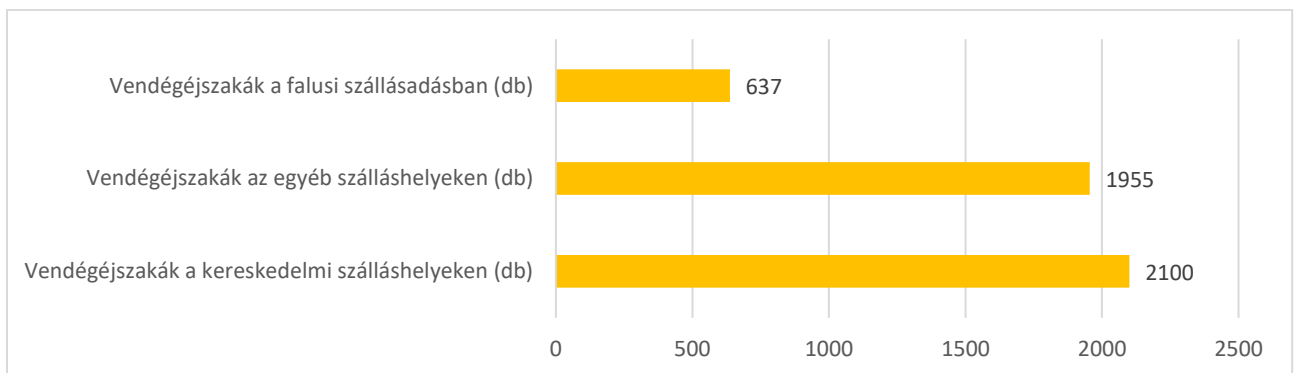
Turisztikai adottságokra vonatkozóan hiányos a KSH adatbázisa, hiszen a pandémia miatt a mérése elmaradt, csak 2014-es adatok állnak rendelkezésre. Azonban a projektgyűjtés során felmerült turisztikai igények vizsgálatához szükségesnek láttuk a rendelkezésre álló minimális adatok bemutatását, melyek segítették a tervezést.

6. ábra: Szálláshelyek férőhelyeinek száma (2014)

Forrás:TeIR (saját szerkesztés)

7. ábra: Vendégéjszakák száma (2014)

Forrás:TeIR (saját szerkesztés)

A primer és a szekunder kutatás eredményei segítik, a SWOT analízis elkészítését, a begyűjtött projektötletek alapján megfogalmazott célrendszer kialakítását, a tervezett intézkedések meghatározását.

7.2 SWOT ANALÍZIS

A három fenntarthatósági szempont figyelembevételével történik az elemzés elkészítése. A társadalmi, gazdasági, környezeti adottságok mellett az elmúlt évtized eseményei által létrejövő váratlan helyzetek kezelésének képessége okán fontos a közösség rezilienciájának, rugalmasságának és alkalmazkodóképességének vizsgálata. A 2014-2020-as időszakhoz képest a térség jelentős változáson esett át, megváltoztak a fejlesztési szükségletek hangsúlyai. A COVID hatása átstrukturálta a társadalmi közösségek szerepét, a környezetjárás iránti igény erősödött és a social media kiterjedtebb alkalmazását kívánja. Az országos tendenciákhoz képest nincs nagy különbség a térség adottságait és nehézségeit tekintve.

TÁRSADALMI SZEMPONTOK

SWOT ELEMZÉS

ERŐSSÉG

Magas együttműködési potenciál, aktív helyi szereplők (civilszervezetek, önkormányzatok, vállalkozók), azonosított és alkalmazott erős identitástudat, gazdag kulturális örökség

GYENGESÉG

Előregedő, csökkenő lakosság, alacsony születési ráta, fiatalok elvándorlása, aktív fiatal közösségek alacsony száma, lassú alkalmazkodási képesség, slow turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázatlansága

LEHETŐSÉG

Kiváló turisztikai adottságok, térségi értékek, jól alkalmazott social media lehetőségek, felkészült szakember csapat, fejlődésre nyitott közösség, közösségépítésre korábbanál több forráslehetőség

VESZÉLY

Napjainkra jellemző társadalmi értékviság begyűrűzése, közösségi erő csökkenése (COVID, IT terjedése és az utánpótlás hiánya miatt), nem nevesített turisztikai térség,

GAZDASÁGI SZEMPONTOK

SWOT ELEMZÉS

ERŐSSÉG

Hagyományokon alapuló élelmiszer-feldolgozás, javuló és bővülő szolgáltatási szektor, jól működő lovas-, vadász-, horgász közösségek, KNI terület, helyi termékek előállítás

GYENGESÉG

Térség imázs hiánya, kistelepüléseken egyes szolgáltatások hiánya, tőkehiány a civileknél, önkormányzatoknál és a mikrovállalkozásoknál, tanyák alacsony infrastrukturális ellátottsága

LEHETŐSÉG

Térség erősödő gazdasági potenciálja, javuló tőkevonzóképeség, autópálya közelség, csökkenő munkanélküliség, javuló képzettségi szint, bővülő gazdasági együttműködés

VESZÉLY

Más OP-ból kedvezőbb támogatási lehetőségek okán csökkenő érdeklődés, őstermelők számának folyamatos csökkenése, szélesedő társadalmi oltó, K+F hiánya, munkaerő-elszívó hatás

KÖRNYEZETI SZEMPONTOK

SWOT ELEMZÉS

ERŐSSÉG

Természet és a lakosság kapcsolata erős, napos órák száma magas, jó termőhelyi adottságok, helyi piacok számának növekedése, rövidülő ellátási lánc

GYENGESÉG

Innovatív kezdeményezések hiánya, rossz külterületi földutak, rossz klímaadaptáció, környezettudatosság és környezeti szemléletformálás alacsony szintje

LEHETŐSÉG

Jelentős vadállomány, magas erdősültség, kiterjedt természetvédelmi területek, mezőgazdasági hagyományok, helyi termékek iránti növekvő kereslet, jó adottságok a megújuló energiaforrások terén

VESZÉLY

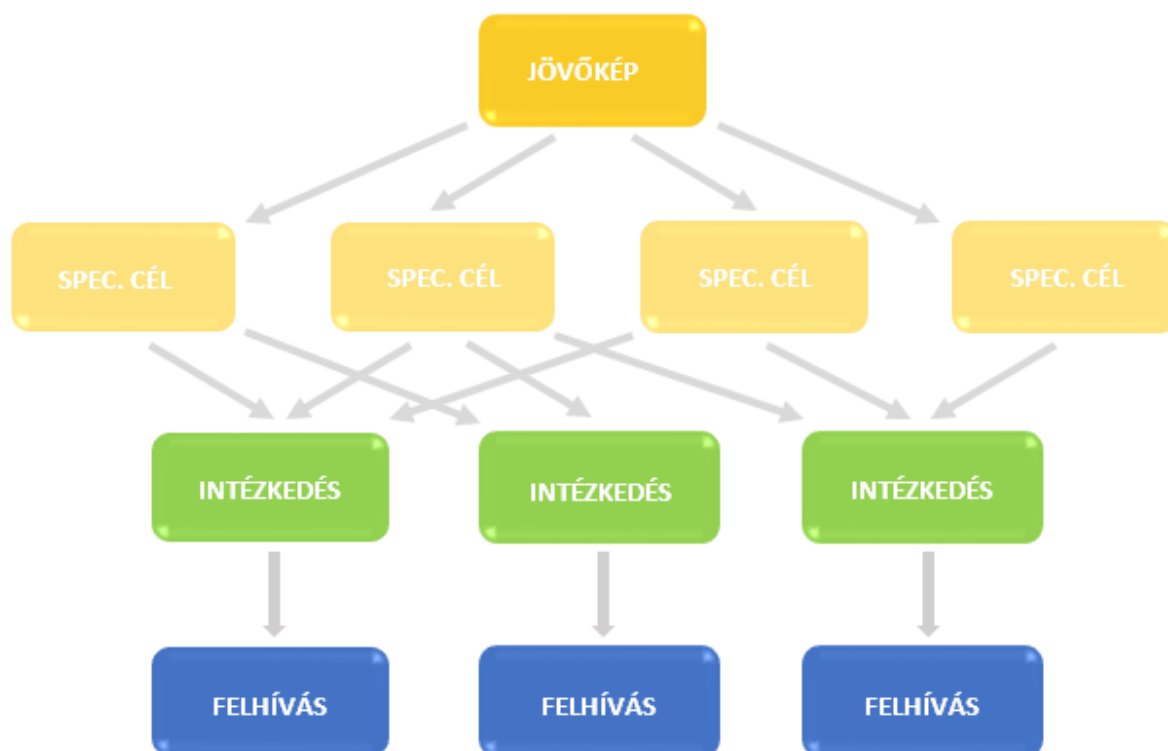
Klímaváltozásnak jelentősen kitett térség, öntözés lehetősége korlátozott, mezőgazdasági termelés generációkon történő átívelésének korlátai

8 A STRATÉGIA BEAVATKOZÁSI LOGIKÁJA

A BEAVATKOZÁSI LOGIKA LEADER VONATKOZÁSÚ RÖVID ÖSSZEGZÉSE

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálódását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata. A SWOT elemzésben erősségként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása. A SWOT elemzésben gyengeségként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképével összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

8. ábra: A HFS beavatkozási logikája

Forrás: saját szerkesztés

8.1 A STRATÉGIA JÖVŐKÉPE

A KVE 2014-2020 időszakra szóló Helyi Fejlesztési Stratégiája az alábbiakban határozta meg a térség jövőképét:

„A Kiskunok Vidékéért Egyesület illetékességi területén a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, az ipar, a turizmus és a szolgáltató szektor kiegyenlített arányban van jelen a gazdaságban, melyek versenyképesek és megélhetést biztosítanak a vállalkozóknak. Erős civil szervezeteket működtető közösségek alakulnak ki. A települési szolgáltatások európai színvonalúak. A modern zöldtechnológia általánosan elterjedt a térségben.”

Köszönhetően többek között az előző ciklusban megvalósított LEADER-fejlesztésekben, a térség közelebb jutott a felvázolt jövőképehez. A korábbi jövőkép fő elemei – a harmonikusan működő gazdaság, a helyi közösségek szerepe, a települések által biztosított szolgáltatások - továbbra is aktuálisak, átemelendők jelen stratégiába is, a megváltozott kihívásokhoz történő alkalmazkodás érdekében némi módosítással.

A KVE illetékességi területére vonatkozó jövőképe:

„A Kiskunok Vidéke települései kiegyensúlyozott, zöldülő, valamint harmonikus vállalkozási szerkezetű gazdaságuk, modern, hatékony és fenntartható települési szolgáltatásaik, és aktív helyi közösségeik révén élők és élhetőek a helyi és betelepülő lakosság és vállalkozások, a térségbe látogatók számára egyaránt.”

A jövőkép néhány kiemelten fontos eleme:

- Kiegyensúlyozott gazdaság, mely a térség mezőgazdasági és lovas hagyományait tiszteletben tartva, megőrizve teremthető meg és tartható fenn.
- Zöldülő gazdaság, mely reagál a 21. század egyik legnagyobb kihívására, a természeti erőforrások szűkösségére, végességére.
- Harmonikus vállalkozási szerkezet, melyben megfelelő súlyt képviselnek a fejlett egyéni, illetve mikro-, kis- és középvállalkozások.
- Modern, hatékony és fenntartható települési közszolgáltatások, melyek ismérve, hogy innovatív (akár smart) eszközökkel javítja az falvak és tanyás térségek kihívásaihoz való települési és akár térségi szintű alkalmazkodóképességet.
- Aktív helyi közösségek, melyek az alulról jövő kezdeményezéseik révén segítik elő a Kiskunok Vidékének fejlődését.
- Helyi és betelepülő lakosság, vagyis a településeken a népességfogyás ütemét lassítani kell, a Kecskemét vonzáskörzetébe tartozó településeken pedig ki kell aknázni a megyeszékhelyen végbemenő dezurbanizációs folyamatokat.
- A betelepülő vállalkozások térségbe vonzása mellett a helyi vállalkozások támogatásának kulcsszerepe lehet a helyben képződő és hasznosuló jövedelem szintjének emelésében, a hiányzó szolgáltatások biztosításában, végső soron a lakosok életszínvonalának javításában.
- A megfelelő adottságokkal rendelkező településeken a turizmus fejlesztése által nem csak a látogatószám emelkedik, hanem a térségben realizálódó jövedelmek is bővülnek.

Az itt vázolt jövőkép a HFS időtávján túlnyúlik. A rendelkezésre álló források nagyságrendje ugyan korlátozza, hogy jelen HFS mennyiben képes annak fejlődését a jövőkép irányába elmozdítani, azonban ezen források átgondolt, hatékony, eredményes és szinergikus felhasználása a 8.2 alfejezetben ismertetésre kerülő célokon és a 9.1 alfejezet intézkedésein keresztül jelentős hatást gyakorolhat a Kiskunok Vidéke településein.

8.2 A STRATÉGIA CÉLHIERARCHIÁJA

Az előző alfejezetben felvázolt jövőkép alapján felvázolhatók azok a specifikus célkitűzések, melyek megvalósulása a cselekvési tervben foglalt intézkedések által előmozdítható.

9. ábra: A stratégia specifikus céljai

SC1 helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása

SC2 Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása

SC3 Okos falu (smart village) stratégiák elkészítésének elősegítése

SC4 A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése

A fenti célok mindegyike levezethető a jövőképből és indokoltságuk alátámasztható a helyzetfeltárás alapján.

Specifikus cél	Indoklás
SC1 Helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása	A Kiskunok Vidéke örökségén alapuló aktív turisztikai fejlesztések látogatókat vonzzanak a térségbe, és pótlólagos helyben képződő jövedelmet generálnak nem csak a turisztikai szolgáltatók, hanem más helyi kisvállalkozások számára is. A térség lovas hagyománya kiváló alapot jelent, melyre építve a hosszabb távon a turizmus más szegmensei is megcélozhatók. A lovas infrastruktúra fejlesztésének hasznáiból a helyi lakosok is részesülhetnek, akik rekreációs céllal vehetik igénybe a megújult, kibővült szolgáltatásokat.
SC2 Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása	A társadalmi kohézió, civil aktivitás alapjaiban határozza meg azt, hogy egy adott térség milyen életfeltételeket képes biztosítani a lakosai számára. A helyi identitás erősítése hozzájárul a lakosságszám megtartásához, az erős civil szféra pedig akár arra is alkalmas lehet, hogy a települési szolgáltatások biztosításában szerves részt vállaljon, Az előző LEADER időszakban a Kiskunok Vidéke civil szervezetei aktívan vettek részt a források lekötésében és felhasználásában, ugyanez előrevetíthető a 2023-2027-es időszakra is.
SC3 Okos falu (smart village) stratégiák elkészítésének elősegítése	A smart fejlesztések megvalósítása nem csak nagyvárosokban indokolt. A Kiskunok Vidéke települései olyan kihívásokkal néznek szembe, mint a vidéki társadalom elöregedése, a tanyás térségek szolgáltatás-lefedettségének hiányosságai, a tanyán élők – főleg az idősek – elszigetelődése, fiatalok passzivitása. Ezekre a kihívásokra erőforrás-hatékony választ tudnak nyújtani az okos eszközök, legyen szó infrastrukturális beruházásokról vagy egy-egy innovatív eljárás, megoldás bevezetéséről.
SC4 A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése	A helyi egyéni- és kisméretű társas vállalkozások a vidéki fejlődés motorját jelentik. Az önfoglalkoztatóvá, vállalkozóvá válás ösztönzése, az üzleti- és helyi termék értékesítési környezet fejlesztése és a vállalkozások beruházásainak támogatása közvetve a lakosok életminőségét és életlehetőségeit javítja, hozzájárulva ezzel a helyben maradásukhoz, a népességfogyás visszaszorításához.

9 CSELEKVÉSI TERV

Ez a fejezet tartalmazza az intézkedések leírását, a leendő HF-ek legfontosabb paramétereit, egységes szempontok szerint. Kérjük, hogy minden pontot töltsenek ki és ügyeljenek arra, hogy a HFS keretében meghirdetésre kerülő HF-eknek mindezt ebben a formában kell majd tartalmazniuk.

9.1 AZ INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

1. intézkedés: Társadalmi aktivitást, helyi identitást erősítő rendezvények, programok megvalósításának támogatása

Specifikus cél

SC2 Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása

Indoklás, alátámasztás

A helyi önkormányzatok és civil szervezetek által megvalósított rendezvények és programok társadalmi fenntarthatóságra gyakorolt hatását az adja, hogy jelentős identitásformáló erővel bírnak, ösztönözve ezzel végső soron a lakosság helyben maradását. Ezek a soft elemek élénkíthetik a térség helyi gazdaságát is: egy-egy nagyobb léptékű települési rendezvény kitelepülési- vagy más jövedelemszerzési lehetőséget biztosít helyi szolgáltatóknak, helyi termék előállítóknak. A programok a lakosság körében végzett – akár környezetvédelmi, köz- vagy közlekedésbiztonsági, vagy más témájú – szemléletformáló tevékenység színterei is lehetnek.

A támogatható tevékenységek meghatározása

- Helyi önkormányzatok települési rendezvényeinek, programjainak támogatása
- Civil szervezetek rendezvényeinek és közösségi alkalmainak támogatása
- Rendezvények és programok lebonyolításához szükséges eszközök beszerzése (önállóan nem támogatható)

Nem támogatható tevékenységek meghatározása

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Mezőgazdasági üzemek beruházásai
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek pl. lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A lehatárolás során kiemelt figyelmet kell fordítani a TOP_Plusz-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések c. felhívásból és a Magyar Falu Program hasonló felhívásaiból támogatott programokra.

A jogosultak köre

- Helyi önkormányzatok (GFO 321);
- Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű, alábbi GFO kóddal rendelkező civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 517, 521, 529, GFO 563, 565, 569).

A kiválasztási kritériumok, alapelvek (aláhúzással jelölve a kiválasztott kritériumok)

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- projektterv minősége,
- térségi szempont,
- a területi integritás elve a határon átnyúló együttműködési projekteknél (TNC)
- a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzőit,
- a közösség bevonásának módja (projektgyűjtő adatlapok, stb.)
- humán erőforrás.

Tervezett forrás

Az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 103.360.000,-FT

A támogatás intenzitása: 100%

A projektméret korlátai: 100.000-5.000.000 Ft

A támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

A felhívás meghirdetésének tervezett ideje

2024. I. félév-2029. II. félév

A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam

24 hónap

Kimeneti indikátorok

- Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma
- Fejlesztéssel érintett szervezetek száma
- Megvalósult rendezvények száma

2. intézkedés: Aktív rekreációs szolgáltatások fejlesztése

Specifikus cél

SC1 Helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása;

SC2 Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása

Indoklás, alátámasztás

2014-2020 programozási időszakban a horgász, vadász és lovas tevékenységet folytató egyesületek nagy számban nyújtottak be támogatási kérelmet a KVE-hez. A tevékenységet folytató egyesületek gazdasági tevékenységüket non-profit formában végzik. Vállalkozási és gazdálkodási tevékenységet folytatnak és a rendelkezésükre álló vagyonnal gazdálkodnak. A turisztikai tevékenységet is folytató egyesületek közel állnak a közösségi vállalkozási formához. A korábbi sikerek és pozitív visszajelzések eredményeként folytatni kívánjuk a szervezetek támogatását.

A támogatható tevékenységek meghatározása

- Vadásztatáshoz, vendégvadásztatáshoz, vadfeldolgozáshoz és vadászrendezvényekhez kapcsolódó épületek és szabad terek kialakítása és fejlesztése, tevékenységhez kapcsolódó eszközök és immateriális javak beszerzése, marketing tevékenység, valamint megújuló energia hasznosítás kialakítása,
- Lovaturisztikai tevékenységhez kapcsolódó vendéglátás és lovas-szabadidős szolgáltatás végzésére alkalmas épületek és szabad terek kialakítása és fejlesztése, tevékenységhez kapcsolódó eszközök és immateriális javak beszerzése, marketing tevékenység, valamint megújuló energia hasznosítás kialakítása.
- Horgászturisztikai tevékenységhez kapcsolódó vendéglátás és horgász-szabadidős szolgáltatás végzésére alkalmas épületek és szabad terek kialakítása és fejlesztése, tevékenységhez kapcsolódó eszközök és immateriális javak beszerzése, marketing tevékenység, valamint megújuló energia hasznosítás kialakítása.
- Civil szervezetek tevékenységéhez szükséges erőgép és ahhoz kapcsolódó eszközbeszerzései,
- Vadásztársaságok esetén gépjármű beszerzés.

Nem támogatható tevékenységek meghatározása

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Mezőgazdasági üzemek beruházásai
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek pl. lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A lehatárolás során kiemelt figyelmet kell fordítani a TOP_Plusz-1.1.3-21 Helyi és térségi turizmusfejlesztés, a TOP_Plusz-3.1.3-23 Helyi humán fejlesztések c. felhívásból és a Magyar Falu Program hasonló felhívásaiból támogatott programokra.

A jogosultak köre

- Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű, alábbi GFO kóddal rendelkező civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 521, 529).

A kiválasztási kritériumok, alapelvek (aláhúzással jelölve a kiválasztott kritériumok)

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- projektterv minősége,
- térségi szempont,
- a területi integritás elve a határon átnyúló együttműködési projekteknél (TNC)
- a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzőit,
- a közösség bevonásának módja (projektgyűjtő adatlapok, stb.)
- humán erőforrás.

Tervezett forrás

Az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 103.360.000,- Ft

A támogatás intenzitása: 95%

A projektméret korlátai: 2.000.000 Ft – 25.000.000 Ft

A támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

A felhívás meghirdetésének tervezett ideje

2024. I. félév-2029. II. félév

A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam

24 hónap

Kimeneti indikátorok

- Fejlesztéssel érintett szervezetek száma

3. intézkedés: Helyi gazdaság élénkítése a vállalkozások fejlesztése révén

Specifikus cél

SC4 A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése

Indoklás, alátámasztás

Az előző programozási időszak vállalkozásfejlesztési felhívásainak tapasztalata, hogy a vállalkozások fejlesztési igényei jelentősen meghaladták a rendelkezésre álló keretet. A helyi vállalkozások támogatása által bővíthető a térségben a foglalkoztatottság, a települések képessé válhatnak arra, hogy munkahelyet biztosítsanak a nagyvárosokba, például a megyeszékhelyre ingázó lakosoknak. A HFS előkészítését támogató, településvezetőkkel készített személyes interjúkból kiderült, hogy a települések jelentős része szolgáltatáshiányos, még élelmiszerbolt sem található a kisebb falvakban.

A támogatható tevékenységek meghatározása

- Mozdgó bolt kialakításához és szolgáltatás mobilizálásához szükséges jármű-, illetve eszközbeszerzés, marketing tevékenység támogatása lakossági szolgáltatási céllal.

Nem támogatható tevékenységek meghatározása

- Személygépjármű beszerzés

- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Mezőgazdasági üzemek beruházásai
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek pl. lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

Kiegészítő jelleg, lehatárolás

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A jogosultak köre

- Korlátolt Felelősségű Társaság (GFO 113)
- Részvénytársaság (GFO 114)
- Közkereseti társaság (GFO 116)
- Betéti Társaság (GFO 117)
- Egyéni vállalkozó (GFO 231)
- Egyéb önálló vállalkozó (GFO 232)
- Mezőgazdasági őstermelő, adószámmal rendelkező magánszemély (GFO 233)
- Szociális szövetkezet (GFO 121)
- Agrárgazdasági szövetkezet (GFO 124)

A kiválasztási kritériumok, alapelvek

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- projektterv minősége,
- térségi szempont,
- a területi integritás elve a határon átnyúló együttműködési projekteknél (TNC)
- a működési terület környezeti, gazdasági és társadalmi jellemzőit,
- a közösség bevonásának módja (projektgyűjtő adatlapok, stb.)
- humán erőforrás.

Tervezett forrás

Az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 30.000.000,- Ft

A támogatás intenzitása: 65%

A projektméret korlátai: 5.000.000 Ft – 15.000.000 Ft (elszámolható költség)

A támogatás módja: hagyományos költségelszámolás

A felhívás meghirdetésének tervezett ideje

A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam

24 hónap

Kimeneti indikátorok

- Új munkahelyek száma
- Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma

9.2 EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

A) TÉRSÉGEK KÖZÖTTI ÉS NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK MEGVALÓSÍTÁSA

LEADER térségek közötti együttműködés tervezett lovasturizmus, lovas turisztikai szolgáltatók együttműködésének ösztönzése, térségi túra útvonal kialakítása témában. A KVE illetékességi komoly hagyománya van a lótartásnak, lovassportnak és a hozzájuk kapcsolódó rendezvényeknek (pl. lovas napok, fogathajtó versenyek). A lovas turizmus a hagyományos turisztikai vonzerők egyik kiemelkedő területe lehet napjainkban is. Lovas turisztikai létesítmények és szolgáltatások rendelkezésre állnak, azonban a hálózatosodás nem kialakult. A lovastúra útvonalak, megállóhelyek és szolgáltatók fejlesztése a látogatók megelégedettségét javítja.

Az együttműködési projekt célja, hogy a turisztikai szolgáltatók egymással összefogva közösen bővítsék a meglévő lovas turizmusban lévő kapacitásokat LEADER térségeken át. A Kolon Menti LEADER Helyi Akciócsoport illetékességi területe szintén lovas hagyományairól ismert, a Kiskunok Vidékéért HACS illetékességi területével szomszédos Akciócsoport. Elsősorban velük és számos turisztikai szolgáltató bevonásával tervezzük az együttműködést, melyben a HACS-ok koordinálnák az együttműködést, azonban a beruházási elemeket a turisztikai szolgáltatók valósítanák meg. Az együttműködésben megvalósítandó projekt költségigénye a Kiskunon Vidéke Egyesület vonatkozásában 50 millió Ft.

B) EGYÉB EGYÜTTMŰKÖDÉSEK MEGVALÓSÍTÁSA

A KVE munkájának eredményességét alapjaiban határozza meg a kiterjedt informális kapcsolati háló, melyet az elmúlt években kiépített, és amely kiterjed a térség önkormányzatain, civil szervezetein, gazdasági társaságain túl más többek között a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózatra, valamint Bács-Kiskun Vármegye Önkormányzatára is. A 2023-2027-es programozás időszakban ezen együttműködések fenntartása és megerősítése tervezett.

9.3 KOMMUNIKÁCIÓS TERV

A kommunikációs tevékenység javítja a projektek megvalósításának eredményességét és hatékonyságát azáltal, hogy lehetővé teszi a szereplők közötti koordinációt, széles körben

ismertté teszi, „társadalmasítja” a fejlesztéseket. Különböző tevékenységekkel célszerű megszólítani a közvetlen és közvetett célcsoportokat. Közvetlen célcsoportnak számítanak:

- a fejlesztéseket megvalósító térségi szereplők: helyi önkormányzatok, civil szervezetek, valamint a
- a KVE tagjai, valamint
- az együttműködő partnerek.

Közvetett célcsoportnak minősülnek a projektek pozitív hozadékaiból részesülő helyi lakosok és vállalkozások.

10. táblázat: Kommunikációs eszközök, tevékenységek bemutatása

Kommunikációs eszköz	Eszköz rövid leírása	Célcsoport	Ütemezés	Költségigény
Weboldal	A Kiskunok Vidékléért Egyesület fő tájékoztatási felülete a www.kiskunokvidekeert.hu honlap. A honlap adattartamának frissítése folyamatos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A fejlesztéseket megvalósító térségi szereplők ▪ Lakosok, vállalkozások ▪ Együttműködő partnerek 	Folyamatos	Honlap fejlesztése korszerűsítése, egy alkalommal 400 ezer Ft, üzemeltetés évi 260 ezer Ft.
Szakmai fórumok	Célja a felhívásokkal, projektmegvalósítással kapcsolatos ismeretek átadása. A felmerülő kérdések azonnali megválaszolására ad lehetőséget. A célcsoportot a rendelkezésünkre álló e-mail címekre kiküldött meghívókkal tudjuk értesíteni.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A fejlesztéseket megvalósító térségi szereplők ▪ Együttműködő partnerek 	Évente 3 alkalom	-
Személyes, telefonos és email-es ügyfélfogadás, - kapcsolat	A 6100 Kiskunfélegyháza, Korona u. 4. I./3. címen található irodában, a 06-76/ 383-186 telefonszámon és az iroda@kiskunokvidekeert.hu email-címen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A fejlesztéseket megvalósító térségi szereplők ▪ Az egyesület tagjai ▪ Az együttműködő partnerek ▪ Lakosok, vállalkozások 	Folyamatos	-
Közgyűlések	A KVE Alapszabályának megfelelően	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az egyesület tagjai 	Legalább évente egyszer	-

A HACS dokumentumait és a HACS-ról szóló – akár közérdekű – információkat a honlapon bárki korlátozás nélkül elérheti, visszacsatolásra az ügyfélfogadás keretében személyesen telefonon vagy emailben van lehetőség. A dokumentumok fizikai tárolása a 6100 Kiskunfélegyháza, Korona u. 4. I./3. címen található irodában történik.

Az Egyesület Alapszabálya felelősségi köröket csak a közgyűlésekkel kapcsolatban határoz meg: a rendes közgyűlést Elnökség javaslatára az Elnök hívja össze és az Elnök vezeti, míg rendkívüli közgyűlés összehívására a 6. § (3) b) pont az irányadó. A további kommunikációs eszközökkel kapcsolatos feladatokat az egyesület munkaszervezete látja el. A weboldal fejlesztése és a megvalósult projektek bemutatásáról szóló cikkek megírása külső szakértő bevonását igényli.

A tevékenységek ütemezése a fenti táblázat alapján kiegyensúlyozott, valamennyi tevékenység folyamatosan zajlik majd a programozási időszak összes hátralévő évében.

11. táblázat: A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve (Ft)

Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Weboldal	260.000	260.000	660.000	260.000	260.000	1.700.000
Szakmai fórumok	0	0	0	0	0	0
Személyes, telefonos és emailes ügyfélfogadás, -kapcsolat	0	0	0	0	0	0
Közgyűlések	0	0	0	0	0	0
Összesen	260.000	260.000	660.000	260.000	260.000	1.700.000

9.4 EGYÉB, A HACS ÁLTAL MEGVALÓSÍTOTT PROJEKTEK

1. saját projekt: Lovastúra útvonal fejlesztési koncepció alapján kisléptékű fejlesztések megvalósítása

Specifikus cél

SC1 helyi összefogásra épülő, a természeti és egyéb értékeket, adottságokat, hagyományokat és egyedi termékeket bemutató komplex, fenntartható turisztikai, vendéglátóipari programok kidolgozása, megvalósítása

Indoklás, alátámasztás

A térség lovas hagyománya kiváló alapot jelent, melyre építve a hosszabb távon a turizmus más szegmensei is megcélózhatók. A lovas infrastruktúra fejlesztésének hasznaiból a helyi lakosok is részesülhetnek, akik rekreációs céllal vehetik igénybe a megújult, kibővült szolgáltatásokat. A Kiskunok Vidékén számos lovas szolgáltató, lovas egyesület található, az összehangolt fejlesztéseik eredményeként a lovas turizmus és lovas rekreáció a térség fejlődésének egyik húzóerejévé válhat.

Tervezett forrás

Az adott projektre allokált forrás: 5.000.000 Ft

A támogatás intenzitása: 100%

Megvalósítás tervezett ideje

2024. II. félév-2025. I. félév

2. saját projekt: Pilot jellegű okos fejlesztés megvalósítása a Kiskunok Vidéke településeinek bevonásával

Specifikus cél

SC3 Okos falu (smart village) stratégiák elkészítésének elősegítése

Indoklás, alátámasztás

Ahogy a célkitűzés indoklásakor már bemutatásra került, a smart fejlesztések megvalósítása nem csak nagyvárosokban indokolt. A Kiskunok Vidéke települései olyan kihívásokkal néznek szembe, mint a vidéki társadalom előregedése, a tanyás térségek szolgáltatás-lefedettségének hiányosságai, a tanyán élők – főleg az idősek – elszigetelődése. Ezekre a kihívásokra erőforrás-hatékony választ tudnak nyújtani az okos eszközök, legyen szó infrastrukturális beruházásokról vagy egy-egy innovatív eljárás, megoldás bevezetéséről. A térségben még kevésbé elterjedtek smart eszközök, megoldások

bevezetése, településekkel történő megismertetése érdekében a projekt keretében olyan kisléptékű, helyi identitást is erősítő fejlesztés kidolgozása, megvalósítása tervezett, mely lehetőséget biztosít arra, hogy a térség települései is adaptálják vagy csatlakozzanak hozzá. A projekt keretében emellett a HACS, amennyiben mutatkozik rá igény, segíteni kívánja a településeket a saját okos falu stratégiájuk elkészítésében.

Tervezett forrás

Az adott projektre allokált forrás: 5.000.000 Ft

A támogatás intenzitása: 100%

Megvalósítás tervezett ideje

2024. II. félév-2025.I. félév

10 MONITORING ÉS INDIKÁTOROK

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

- elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
- segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközül szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérése során.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciós intézkedések hatását hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciós intézkedések hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság iránymutatásokat és eszköztárat dolgozott ki a jogalkotás minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2021/2115 rendeletet. Ez a rendelet létrehozta a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfelelésről a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseire képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok:

- A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).
- A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:

- azok amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
 - azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
 - azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
 - az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:
 - azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.
 - A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neme.
 - A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 51. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok

- A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott TO-kban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):
 - a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
 - a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;
 - a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
 - eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.
- A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.
- A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.
- A tudástranszferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.
- A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.
- A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.
- A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségekben.
- A munkahelyteremtő műveletek száma.
- A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.

- Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.
- A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.
- A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek száma.
- Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1 MONITORING

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

A HFS monitoring tevékenységének legfőbb felelőse a KVE munkaszervezete, munkáját az IH-gal együttműködve, annak szakmai iránymutatásai alapján látja el. A monitoring tevékenység azon túl, hogy az IH és az Európai Bizottság számára jelzi a HFS-ben foglaltak végrehajtásának előrehaladását, hatékonyságát, megfelelően kommunikálva – az egyesületi Közgyűléseken, a honlapon és a szakmai rendezvényeken – javítja a programmegvalósítás szervezeten belüli és külső átláthatóságát, társadalmi beágyazottságát is.

12. táblázat: A monitoring fő lépései

Forrás: LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia tervezési útmutató. 2023-2027 - Programozási időszak - KAP Stratégiai Terv

Az elemzési rendszernek része a 2023-2027 közötti programozási időszakra meghatározott indikátorok valamint egyéb monitoring és értékelési célú adatok széles körű jellemzőinek nyilvántartása, azok nyomon követése, rendszeres elemzése.

Az IIER-ben kialakított Monitoring kérelemadatok adatbázisa fog gondoskodni arról, hogy a jelentésekhez, indikátor tényértékek megállapításához szükséges alapadatokat egy helyen tegye elérhetővé az IH számára.

A munkaszervezet a helyi felhívások előkészítésekor határozza meg a mérendő adatok körét. Ezek között mindenképp szerepelnie kell a HFS-ben vállalt indikátoroknak, annak

figyelembevételével, hogy a HFS 9.1 alfejezete hozzárendeli az egyes intézkedésekhez a kapcsolódó HFS-indikátorokat is. A felhívások az indikátoron túl meghatározzák az értékeléshez szükséges adatok körét, melyeket a támogatást igénylők az adatlapon vagy a projekttervben rögzítenek, illetve olyan szakmai adatszolgáltatási kötelezettséget írhat elő, mellyel a nyertes projektek megvalósítása során nyomonkövetheti a projektek előrehaladását. Meg kell határozni az alapadatok típusát, szolgáltatásuk idejét. A paraméterezés határozza meg, hogy az adott felhívás milyen adatokat szolgáltat majd a kérelemadatok kapcsán.

A támogatási kérelmek benyújtásakor az adatokat olyan mélységben kell bekérni, ahogy arra majd a jelentéseknek, adatszolgáltatásoknak szüksége lehet, illetve az intézkedések adatszerkezetét úgy kell kialakítani, hogy azok képesek legyenek a szükséges struktúrában adatokat szolgáltatni.

A monitorig tevékenység fókuszában az egyes HF-ek végrehajtása során keletkező fő adatok (forráskeret nyilvántartás, kötelezettségvállalás nyilvántartás, pénzügy) állnak.

A rendszernek biztosítania kell majd az elsődleges adatforrásból származó adatok pontosságát, azok formai (megfelelő formátumú adat szerepel-e a mezőben) és logikai (bizonyos összefüggések alapján vizsgálja az adatok megfelelőségét) ellenőrzést.

10.2 AZ INDIKÁTOROK MEGADÁSA

13. táblázat: A HFS indikátorvállalásai

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcserében résztvevők száma	R.1PR A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcserében vagy az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma	személyek száma	-	-	-	-	-	-	-
Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	R.10PR Az ellátási lánc szervezettségének javítása: A KAP keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-
Kiépített megújuló energiatermelő kapacitás	R.15 A mezőgazdaságból, erdészetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia-termelés kapacitásbővítésébe, a biomassza-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt	-	-	-	-	-	-	-
	Napelemes fejlesztések								
	Biomassza								
	Egyéb								
Új munkahelyek száma*	R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)	teljes munkaidős egyenérték	-	-	-	1	-	-	-
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok száma	R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a biomassza alapú gazdaságok száma	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A támogatott „okos falu” stratégiák száma	„okos falu” stratégiák száma	-	-	-	-	-	-	-

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma	R.41PR Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP-támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya	fő	-	-	-	-	-	-	-
Rendezvényeken résztvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő projektekkel érintett személyek száma	fő	-	-	-	-	-	-	-
Beszerzett eszközök száma	A projekt keretében beszerzett eszközök száma	db	-	-	-	-	-	-	-
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db	-	-	-	-	-	-	-
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db	-	-	13	-	-	-	-
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db	-	-	12	-	-	-	-
Megvalósult rendezvények száma	A projekt keretében megvalósult rendezvények száma	db	-	5	7	7	-	-	-

Megjegyzés: A táblázatban található évszámok pénzügyi évre értelmezendők (tehát pl. 2023. október 26. – 2024. október 26.), nem pedig naptári évre vonatkoznak. Az itt felsorolt R kóddal ellátott indikátorok mindegyike kumulatívan számítandó, azaz a már meglevőkhöz kell adni az újonnan megvalósuló értéket.

***Az új munkahelyek számának megjelenítése kötelezően kitöltendő elem a „LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia tervezési útmutató” c. dokumentum alapján.**

11 INDIKATÍV PÉNZÜGYI TERV

14. táblázat: A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	1. intézkedés	0,00	103,36	0,00	0,00	0,00	103,36	32,26
2.	2. intézkedés	0,00	51,68	51,68	0,00	0,00	103,36	32,26
3.	3. intézkedés	0,00	30,00	0,00	0,00	0,00	30,00	9,36
4.	Saját projektek	0,00	0,00	10	0,00	0,00	10,00	3,12
5.	HACS működési és animációs forrásfelhasználása	0,00	0,00	24,56	24,56	24,56	73,68	23,00
	Összesen	0,00	185,04	86,24	24,56	24,56	320,40	100,00

15. táblázat: A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek	20,00	20,00	24,56	24,56	24,56	113,68
Animációs költségek	0,26	0,26	0,66	0,26	0,26	1,70
Egyéb tervezett költségek	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,15
Összesen	20,29	20,29	25,25	24,85	24,85	115,53

Megjegyzés: A HACS költségeit csak részben fedezi majd a stratégia keretében rendelkezésre álló forrás.

A működési és animációs források az alábbiakból tevődnek össze:

- A KVE 2 fő állandó munkavállalóval dolgozik, bért és bért terhelő járulékot, utazási költségtérítést tartalmaznak a személyi jellegű kiadások, melyek nagyjából 16 millió Ft-ot tesznek ki.
- 2-2 millió Ft-ot tesznek ki a működéshez igénybe vett szolgáltatások (irodabérlet, könyvelés, számítógép üzemeltetés, banki szolgáltatások, jogi tanácsadás, vagyonvédelem) és az irodai anyagköltségek.
- Animációs költségek a 9.3 Kommunikációs terv c. alfejezet szerint
- Évi 0,3 millió Ft egyéb tervezett költség.

MELLÉKLETEK

1. SZÁMÚ MELLÉKLET: A HACS ÖSSZETÉTELÉNEK RÉSZLETES BEMUTATÁSA

A KVE Elnöksége 7 tagból áll. A 2 önkormányzat, 2 tag vállalkozó, 3 tag civil szervezet.

16. táblázat: A Kiskunok Vidékéért Egyesület Elnöksége

Név	Tisztség	Képviselt szervezet	Képviselt szféra
Csányi József	Elnök	Kiskunfélegyháza Város Önkormányzat	Közszféra
Patkós Zsolt	Aelnök	Kiskunmajsza Város Önkormányzat	Közszféra
Móczár László	Elnökségi tag	Petőfiszállási Polgárőr Egyesület	Civil szervezet
Kiss Jenő	Elnökségi tag	Kiss Torma Kft.	Civil szervezet
Novikovné Cseh Krisztina	Elnökségi tag	Kiskunmajsai Üdültulajdonosok Érdekvédelmi és Turisztikai Egyesület	Civil szervezet
Mezei Jenő	Elnökségi tag	Egyéni vállalkozó	Vállalkozó
Ván Jenő	Elnökségi tag	Nagyszőlő-úti Gazdakör	Vállalkozó

A KVE összesen 31 fős taglétszámmal bír. Az egyesületben 13 önkormányzat (42%), 11 civil szervezet (35%) és 7 vállalkozó (23%) tag van.

A KVE munkaszervezeti irodát tart fenn a székhelyén. Az iroda rendelkezik 5 db munkaállomással, 3 db lappal, egy darab nagy teljesítményű nyomtatóval. A munkaszervezet 2 fő állandó alkalmazottal és feladatok mértéke szerint részmunkaidős vagy megbízási szerződéssel foglalkoztatott munkavállalókat foglalkoztat. A 2 fő állandó létszám 1 fő munkaszervezet-vezető, Tarjányi Ernő és 1 fő ügyintézőből áll Szabó Gabriella. A Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésébe 3 fő munkavállaló bevonása valósult meg megbízási szerződéssel, Kicsiny-Mess Gabriella Eszter, Kövesd-Szabó Katalin, Reggel Anita. A honlap üzemeltetésébe 1 fő részmunkaidős foglalkoztatott bevonásával történik időszakosan. A támogatási kérelmek ügyintézése során 1 fő munkavállaló megbízási szerződéssel történő alkalmazása tervezhető az összeférhetetlenségek biztosítása érdekében. Külső megbízott könyvelővel és rendszergazdával dolgozik az Egyesület.

A tervezés során a lovasturisztikai fejlesztések tervezése érdekében munkacsoport (tervezést koordináló csoport) jött létre. A csoport tagjai lovas szakemberek, lovas tevékenységet folytató magánszemélyek, egyesületek és korábbi pályázókból álló csoport. A csoport feladata, hogy a Helyi Fejlesztési Stratégia mellékletét képező Lovastúra Fejlesztési Konceptiót elkészítsék, mely több feladatot ellátó szakmai anyag. A munka célja, hogy a saját projekt céljait és a 2. intézkedés főbb irányait meghatározza. Fő célja, hogy összegezze a helyi lovas szereplőket, továbbá, hogy meghatározza a lovas fejlesztési irányokat, megalapozza a felhívás támogatható tevékenységeinek körét.

A KVE Alapszabálya a honlapon megtalálható, mely a tagfelvételre a következőt tartalmazza:

„3.§ (1) Az Egyesület rendes tagja lehet minden olyan természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki, illetve amely egyetért az Egyesület célkitűzéseivel, Alapszabályát magára nézve kötelezőnek tartja és az abban foglalt kötelezettségeknek eleget tesz, és akinek vagy aminek az Elnökség tagfelvételi kérelmét egyszerű többséggel jóvá hagyja, amely tagfelvételi kérelmükhöz csatolni szükséges az Egyesület legalább 2 tagjának írásos ajánlásával.”

A KVE éves tagdíja 1.000 Ft.

A KVE döntéshozó testülete a Közgyűlés, aki évente egy alkalommal tart ülést. Közgyűlések között az Elnökség tart ülést az Egyesület működését érintő kérdésekben. Az Elnökség tagjait a Közgyűlés választja, mandátumuk 5 évre szól.

A támogatási kérelmek értékelését a Helyi Bíráló Bizottság (HBB) végzi. A HBB saját ügyrendje szerint végzi munkáját, amit a Közgyűlés hagy jóvá. A HBB tagjait a Közgyűlés választja. A HBB 6 tagból áll és 3 póttagból áll.

A támogatási kérelmek jogosultság ellenőrzését a munkaszervezet végzi. A HBB a jogosultság ellenőrzésen megfelelt támogatási kérelmek értékelését végzi el, ülést az értékelési szakaszok zárását követő 90 napon belül tartja meg.

Az Egyesület legfőbb döntéshozó szerve a Közgyűlés. Az egyesület évente minimum 1 db közgyűlés tart. A Közgyűlés fő feladata a HFS elfogadása. Az Egyesület döntéshozó szerve az Elnökség. Az elnökség feladata a közgyűlések között felmerülő feladatokhoz kapcsolódó döntések meghozatala. A szervezet operatív működéséhez szükséges napi és adminisztrációs feladatokat a munkaszervezet látja el.

A KVE képviselőjét az Elnök és a munkaszervezet vezető látja el külön-külön önállóan.

A helyi fejlesztési források felhasználására beérkezett pályázati ötletek kiválasztását a HBB végzi. A HBB tagjait a Közgyűlés választja meg.

A KVE a székhelyén évente 3 fórumot tart. A szervezet saját honlappal rendelkezik, melyet saját feladatkörben rendszeresen frissít és aktualizál. A projekt fejlesztések időszakában az Egyesület tájékoztató fórumokat tart. A személyi feltételek adottak a feladatok ellátásához, 2 fő főállású alkalmazott látja el a feladatokat.

2. SZÁMÚ MELLÉKLET: A HFS ELŐKÉSZÍTÉSE SORÁN ÖSSZEGYÚJTOTT PROJEKTÖTLETEK

A terjedelme miatt külön fájlban található.